Kommunstyrelsens protokoll

Plats och tid	KS Sammanträdesrum, 2026-11-17 klockan 14:00–14:45
Beslutande ledamöter	Malin Svanholm (S), ordförande Eleonora Asplund (S) Robert Larsson (S) Eva Lygdman (S) Lisbeth Boman (S) Martin Böhlenius (S), § 96−109, 111−126 Siw Sachs (S) Susanne Viklund (S) § 110 Simon Andersson (S) Jon Björkman (V), vice ordförande Victoria Jonsson (V) Ida Koch (V) Björn Sjödin (-) Ida Stafrin (C) Anders Åkerman (C) Amanda Karlsson (M), andre vice ordförande
Ej beslutande ersättare	Susanne Viklund (S), § 96−109, 111−126 Sofie Hellman (S) Carl-Gunnar Krooks (S) Tomas Litström (S)
Tjänstepersoner	Peter Carlstedt, kommundirektör Henrik Ericson, nämndsekreterare Katarina Rask, ekonomichef § 96 Mattias Peterson, tillväxtchef § 96 Patrik Asplund, avdelningschef Kultur och fritidsavdelningen § 96 Märith Löfgren, chef miljö- och byggavdelningen § 96 Elisabeth Svanberg, samordnare § 96

Sidan är signerad digitalt	**Utdragsbestyrkande**

Justeringens plats och tid	Digital justering
Paragrafer	96−126
Underskrifter	Kramfors kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av protokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.
Sekreterare	Henrik Ericson
Ordförande	Malin Svanholm (S)
Justerare	Ida Stafrin (C)

Sidan är signerad digitalt	Utdragsbestyrkande

Ärendelista

§ 96 Information till kommunstyrelsen 2026 5
Diarienummer: KS 2026/30

§ 97 Amortering av lån 6
Diarienummer: KS 2026/994

§ 98 Samhälls- och ortsutvecklingsmedel - utveckling av centrummiljö i Mjällom 8
Diarienummer: KS 2026/968

§ 99 Verksamhetsbidrag, RFSL Västernorrland 2027 12
Diarienummer: KS 2026/941

§ 100 Bidrag till Kramfors kvinnoforum 2027 15
Diarienummer: KS 2026/940

§ 101 Riktlinje för anläggningsstöd 17
Diarienummer: KS 2026/524

§ 102 Riktlinje - stöd till föreningsägda samlingslokaler 19
Diarienummer: KS 2026/982

§ 103 Beslut om kommunens samhälls- och ortsutvecklingsmedel 2026 22
Diarienummer: KS 2026/267

§ 104 Extra investeringsstöd till Ullångers Resurscentras Ekonomiska förening för nytt tak 25
Diarienummer: KS 2026/987

§ 105 Kommunledningsförvaltningens rapport november 2026 27
Diarienummer: KS 2026/45

§ 106 Byggsanktionsavgift för att ha byggt ett garage utan bygglov, Tunsjön 29
Diarienummer: MOB-2023-1226

§ 107 Utdömande av vite OVK, Nordingrå Prästbord 31
Diarienummer: MOB-2021-269

§ 108 Byggsanktionsavgift för att ha börjat bygga en industribyggnad utan startbesked, Docksta 33
Diarienummer: MOB-2025-745

§ 109 Byggsanktionsavgift för eldstad 36
Diarienummer: MOB-2026-723

§ 110 Överklagan om avslag av strandskyddsdispens och rättelseföreläggande, Käxed 38
Diarienummer: MOB-2025-862

§ 111 Gårdsförsäljning High Coast Whiskey 53

Diarienummer: MOB-2026-684

§ 112 Delegationsordning för kommunstyrelsens miljö- och byggavdelning 56
Diarienummer: MOB-2026-1

§ 113 Indexhöjning av myndighetstaxor 2027 57
Diarienummer: MOB-2026-1

§ 114 Åtgärder med anledning av utredning om spelsatsningen 59
Diarienummer: KS 2026/923

§ 115 Undantag gällande arbetstid enligt avtal om särskilda bestämmelser för viss jourtjänstgörande personal, bilaga J 65
Diarienummer: KS 2026/928

§ 116 Mål- och resursplan (budget) 2027 med planåren 2028 och 2029 67
Diarienummer: KS 2026/804

§ 117 Taxa för Kramfors kommuns vatten- och avloppsanläggningar 2027 70
Diarienummer: KS 2026/1003

§ 118 Ansökan om partistöd 2027 71
Diarienummer: KS 2026/515

§ 119 Taxa för sotning och brandskyddskontroll 73
Diarienummer: KS 2026/1005

§ 120 Avgiftsfria arbetsresor till och från daglig verksamhet 76
Diarienummer: KS 2026/1013

§ 121 Årsredovisning 2025 Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr 77
Diarienummer: KS 2026/770

§ 122 Ansvarsfrihet 2025 Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr 78
Diarienummer: KS 2026/771

§ 123 Uppdrag om revidering av kommunhuskoncernens ägardirektiv 79
Diarienummer: KS 2026/1024

§ 124 Beslutsattestanter och ersättare för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige från 2027-01-01 81
Diarienummer: KS 2026/1034

§ 125 Delegationsbeslut kommunstyrelsen 2026 83
Diarienummer: KS 2026/9

§ 126 Delgivning 2026 kommunstyrelsen 84
Diarienummer: KS 2026/10

§ 96 Information till kommunstyrelsen 2026

Diarienummer: KS 2026/30

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Lägga informationen med godkännande till handlingarna.

Ärendet

Kommunstyrelsen tar del av följande information:

Samhälls- och ortsutveckling Nyland och Bollstahallen och behov av investering i Bollstahallen – Patrik Asplund, avdelningschef kultur- och fritidsavdelningen.

Mål- och resursplan 2027 – Katarina Rask, ekonomichef.

Miljö- och byggärenden – Märith Löfgren, avdelningschef miljö- och byggavdelningen.

Åtgärder utifrån spelgranskningen – Peter Carlstedt, kommundirektör.

Lägesbild brott – Elisabeth Svanberg, samordnare.

Förvaltningsrapporten – Peter Carlstedt, kommundirektör.

Kommunstyrelsen får möjlighet att ställa frågor utifrån ärendelistan.

§ 97 Amortering av lån

Diarienummer: KS 2026/994

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Amortera lån KI_163194 på 40 miljoner kronor och lån KI_102920 på 40 miljoner kronor.

Reservation

Anders Åkerman (C), Ida Stafrin (C) och Amanda Karlsson (M) reserverar sig mot beslutet.

Ärendet

Bakgrund

Kramfors kommun har två lån i Kommuninvest på vardera 40 miljoner kronor.

Nuläge

I samband med försäljning av fastigheterna till Kramfast erhålls likvid på ca 90,2 miljoner kronor. Kramfors kommun har en god likviditet och förslås därför lösa de två lånen per 2026-12-01 eftersom de behöver omsättas 2026-12-16 respektive 2026-12-21.

Kramforsbon

Beslutet påverkar inte Kramforsbon.

Medarbetare

Beslutet påverkar inte medarbetarna.

Ekonomi och effektivitet

Beslutet påverkar Kramfors kommun genom att räntekostnaderna minskar i samband med amorteringen och det ger ekonomiska förutsättningar att möta framtida situationer.

Samråd

Samråd har förts inom kommunledningsförvaltningen.

Yrkande

Anders Åkerman (C) yrkar på bordläggning av ärendet.

Robert Larsson (S) yrkar avslag på Anders Åkermans (C) bordläggningsyrkande.

Jon Björkman (V) yrkar bifall till det liggande förslaget.

Beslutsordning

Ordförande meddelar att proposition kommer ställas på bifall eller avslag till Anders Åkermans (C) bordläggningsyrkande.

Propositionsordningen godkänns.

Efter ställd proposition finner ordförande att kommunstyrelsens avslagit Anders Åkermans (C) bordläggningsyrkande.

Beslutsunderlag

Inget övrigt beslutsunderlag.

Beslutet skickas till

Kommundirektör
Ekonomichef
Revisionen

§ 98 Samhälls- och ortsutvecklingsmedel - utveckling av centrummiljö i Mjällom

Diarienummer: KS 2026/968

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Bevilja 182 800 kronor till projektet Mjällom – utveckling av centrummiljö.
2. Medel tas ur budgeten för:

- avdelningen samhällsutveckling (72 800 kr.)
- kommundirektörens utvecklingsmedel (110 000 kr.)

3. Medlen utbetalas under förutsättning att tillstånd finns för byggnation och drift, avtal finns med markägare samt att resterande finansiering ordnas.

Ärendet

Kramfors kommun har under året fått extra intäkter via vindkrafts-ersättningen och i juni beslutade KSAU (KS 2026/645) att från dessa avsätta 500 000 kronor till medlen för samhälls- och ortsutveckling, vilket har möjliggjort att fem olika projekt beviljades vid kommunstyrelsens sammanträde i oktober. Tillsammans delade dessa projekt på 427 200 kronor.

Beslutet innebär att 72 800 kronor kvarstår av den utökade satsningen på medel för samhälls- och ortsutveckling (föreningar). I protokollet från kommunstyrelsens sammanträde (2026-10-13) står det att beslut om kvarvarande medel ska tas av kommunstyrelsen i november.

I likhet med de ordinarie medlen för samhälls- och ortsutveckling, så har den extra tilldelningen av medel prövats utifrån riktlinje för samhälls- och ortsutvecklingsmedel.

Riktlinjen beskriver att medlen kan användas till investeringar och satsningar som skapar ökad framtidstro samt en tryggare och trivsammare miljö för alla som bor och verkar i Kramfors kommun. Gärna projekt som gör att barn och unga hörs, trivs och är med när framtiden formas i vår kommun. Det kan vara projekt som förskönar eller på annat sätt bidrar till

att förverkliga Kramfors kommuns Vision 2031. Medlen kan även utgöra kommunens andel i projektansökningar, som behöver offentlig medfinansiering.

Projekt som beviljas samhälls- och ortsutvecklingsmedel

Förvaltningen föreslår att följande projekt beviljas samhälls- och ortsutvecklingsmedel. Medlen fördelas till insatser, som ligger i linje med riktlinjens intentioner.

1. Mjällom – Utveckling av centrummiljö

I Mjällom ligger en av de tre servicepunkter som finns i Kramfors kommun nämligen Handlarn i Mjällom. Förutom livsmedel kan en servicepunkt erbjuda drivmedel och annan grundläggande service i ett samhälle, som post-och pakethantering samt betaltjänster. De är också betydelsefulla för att säkerställa informationsspridning i bygderna samt upprätthålla social sammanhållning och trygghet.

Servicepunkten på Mjällomshalvön ekonomisk förening har samverkat med Region Västernorrland (kommersiell service) och Kramfors kommun för att utveckla butiken. Parallellt har samtal förts med Mjälloms byaförening via projektet ”Hållbara mötesplatser på landsbygden” avseende utveckling av Kulturfabriken och Mjällom som samhälle. Kramfors kommun har även haft dialog med representanter som bor och verkar på orten kring centrummiljön samt gjort gemensamma platsbesök.

Resultatet av dialogerna och besöken är behovet av en satsning på miljön vid bussplan genom plantering av träd och buskar, attraktivare grönytor, bänkar, belysning och bättre information om Mjällom.

Detta bidrar till att stärka och utveckla centrummiljön i Mjällom både för boende och besökare i samhället samt harmoniserar med resultatet av det avslutade projektet ”Hållbara mötesplatser på landsbygden”.

Kostnaden är beräknad till 317 800 kronor i kontanta medel samt ideella insatser från aktörer i Mjällom.

Kramforsbon

I Vision 2031, som utgör den övergripande nivån i kommunens målstyrning är Kramfors möjligheternas kommun – en plats där alla kan bidra med sina unika förutsättningar i våra samhällen och miljöer.

Visionen kretsar kring de tre orden; tillsammans, mod och livskraft. Tillsammans innebär att vi genom samverkan skapar miljöer som gör det enklare för människor att mötas oavsett könsidentitet eller -uttryck, etnicitet,

religion, funktionalitet, sexualitet, ålder och klass. Mod att vi låter engagemang och kreativitet spira, vilket gör oss till en levande och spännande kommun. Livskraft att vi skapar en trygg, nära och inspirerande livsmiljö där barn och ungdomar mår bra, känner delaktighet, har inflytande och växer som individer.

I kommunens *”Mål- och resursplan 2026 med planår 2027 och 2027”* beskrivs att *”vi ska ta vara på den framåtanda som finns hos förenings- och näringsliv”*, att *”vi ska kunna skapa förutsättningar för kommande generationer”* samt att *”våra barn och unga ska få en bra start i livet”*.

När vi arbetar tillsammans, är modiga, så skapas livskraft – kärnan i Vision 2031 som också återspeglas mål- och resursplanen. Medlen för samhälls- och ortsutveckling har alla dessa beståndsdelar och skapar möjligheter till utveckling – i hela vår kommun.

Beslutet samspelar med RUS 2030 och prioriteringarna en ”*växande region med attraktiva, livskraftiga städer och landsbygder”* och *”fler nya och växande hållbara företag och fler företagsamma invånare”*.

Beslutet berör barn generellt och kommer att bidra till en attraktivare miljö för barn och unga. Barnrättsperspektivet har lyfts i samtliga projekt. Satsningarna ger en tryggare miljö och bättre möjligheter för en aktivare fritid hos barn och unga.

Ekonomi och effektivitet

I budgeten för avdelningen för samhällsutveckling finns medel för samhälls- och ortsutveckling (föreningar). Kvar av tilldelningen för år 2026 finns 72 800 kronor, vilka används för att finansiera en satsning på centrummiljön i Mjällom.

Medlen för samhälls- och ortsutveckling består också av en miljon kronor som inte är sökbara för föreningar. Dessa har använts till olika satsningar bland annat i kommunens tätorter och kvar av ”kommunmiljonen” från 2025 finns 110 000 kronor, vilka ingår i kommundirektörens utvecklingsmedel. Kvarvarande medel från ”kommunmiljonen” 2025 används för att finansiera satsningen på centrummiljön i Mjällom.

Beslutet medför att samhälls- och ortsutvecklingsmedlen för föreningar 2026 och ”kommunmiljonen” för 2025 är upparbetade.

Beslutet innebär en utökning av tidigare beviljade (135 000 kr.) medel av kommunstyrelsen (2025-06-10). Den breddade satsningen bygger på utfallet av mötena och dialogerna mellan Kramfors kommun och representanter från

förenings- och näringslivet i Mjällom för att skapa en attraktivare och tryggare lokal livsmiljö.

Finansiering	**SEK**
Beslut KS (2025-06-10)	135 000
Förslag beslut KS (2026-11-17), samhälls- och ortsutvecklingsmedel 2026 (föreningar)	72 800
Förslag beslut KS (2026-11-17), ”kommunmiljonen” 2025	110 000
Summa;	**317 800**

Samråd

Inom och mellan avdelningen för samhällsutveckling, avdelningen för kultur och fritid samt avdelningen för gata och park. Dialog har också skett med representanter som bor och verkar i Mjällom.

Beslutsunderlag

Inget övrigt beslutsunderlag.

Beslutet skickas till

Avdelningen för samhällsutveckling
Avdelningen för kultur- och fritid
Avdelningen för gata och park
Ekonomiavdelningen
Miljö- och byggavdelningen
Landsbygdsrådet
Ungdomsrådet
Berörda föreningar

§ 99 Verksamhetsbidrag, RFSL Västernorrland 2027

Diarienummer: KS 2026/941

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Bevilja RFSL Västernorrland verksamhetsbidrag om 35 000 kr för verksamhetsåret 2027 i Kramfors.
2. RFSL Västernorrland ska redovisa uppföljning av verksamhetsåret till Kommunstyrelsen i november 2027.
3. Utse biblioteksverksamheten som samverkande part hos kommunen.

Ärendet

RFSL Västernorrland har bedrivit verksamhet sedan 1971 och arbetar i Västernorrlands samtliga sju kommuner. Föreningen arbetar för hbtqi-personers rättigheter och möjligheter att leva öppet och tryggt, oavsett bostadsort.

Under 2027 vill RFSL Västernorrland fortsätta utveckla och förstärka sin närvaro i Kramfors kommun. Syftet är att öka kunskapen om hbtqi, normer och mänskliga rättigheter samt bidra till ökad trygghet och bättre bemötande för hbtqi-personer i Kramfors.

RFSL Västernorrland vill särskilt nå unga, personer som möter unga i sitt arbete, personer med migrationsbakgrund samt övriga invånare genom öppna aktiviteter. Verksamheten ska inte enbart koncentreras till Pride. RFSL Västernorrland ska vara synligt och tillgängligt vid flera tillfällen under året.

Verksamhetsåret 2027 avser RFSL Västernorrland fokusera på följande i Kramfors:

Unga – normer, attityder och trygghet
Det finns ett behov av fortsatt arbete kring normer, attityder, språkbruk och bemötande bland unga. RFSL Västernorrland vill därför utveckla kontakten med skolor, ungdomsgårdar och andra verksamheter som möter unga i Kramfors kommun.

Målsättning 2027: Att genomföra minst fyra riktade insatser tillsammans med skolor, ungdomsgårdar eller andra verksamheter som möter unga.

Newcomers och personer med migrationsbakgrund
RFSL Västernorrland arbetar genom Newcomers med hbtqi-personer som är asylsökande, nyanlända eller befinner sig i migrationsprocessen.

Målsättning 2027: Att genomföra minst två informations- eller kunskapsinsatser riktade till målgruppen eller tillsammans med verksamheter som möter målgruppen.

Biblioteket – Regnbågsveckan och öppna mötesplatser
Kramfors bibliotek är en viktig arena för att nå människor som RFSL annars inte alltid möter genom ordinarie verksamhet.

Målsättning 2027: Minst två öppna aktiviteter på biblioteket, en under våren och en under hösten, samt medverkan under Regnbågsveckan.

Kramfors Pride
Kramfors Pride är en viktig del av RFSL Västernorrlands verksamhet i kommunen.

RFSL Västernorrland har en aktiv roll i planering och genomförande. De samordnar planeringsarbetet, söker nödvändiga tillstånd och ansvarar för att det finns ljud på fordonet i Prideparaden.

Lokal närvaro under hela 2027
RFSL Västernorrland avser fortsätta bygga relationer med skolor, ungdomsgårdar, bibliotek, kommunala verksamheter, föreningar och andra lokala aktörer i Kramfors.

Ambitionen är att genomföra minst åtta riktade eller öppna verksamhetsinsatser i kommunen under året utöver det praktiska arbetet kring Kramfors Pride.

Genom en mer kontinuerlig närvaro kan RFSL Västernorrland bli en tydligare lokal kunskapsresurs samtidigt som fler invånare får kännedom om vart de kan vända sig för stöd, information och gemenskap.

Kramforsbon
Beslutet bidrar till kommunens väg mot Vision 2031 att Kramfors ska vara en trygg och trivsam plats med goda levnadsvillkor för alla. Det ska finnas attraktiva och inspirerande mötesplatser som lockar människor oavsett könsidentitet eller –uttryck, etnicitet, religion, funktionalitet, sexualitet, ålder och klass.

På vår väg mot visionen bygger vi tillsammans framtiden i Kramfors kommun. En trygg, jämställd, jämlik och trivsam plats med goda levnadsvillkor för alla. Där engagemang, delaktighet och inflytande driver utvecklingen framåt.

Genom nyfikenhet och öppenhet skapar vi tilltro till varandra och ser varandras styrkor. Gemensamt utvecklar vi en hållbar, jämställd och attraktiv livsmiljö.

Medarbetare
RFSL Västernorrland vill särskilt nå fram till bland annat personer som möter unga i sitt arbete. Det förväntas bidra till ökad kunskap om hbtqi-personers levnadsvillkor samt skapa en större öppenhet och tolerans i samhället.

Ekonomi och effektivitet
Den planerade verksamheten i Kramfors under 2027 beräknas ha en total kostnad på 65 000 kronor. RFSL Västernorrland ansöker om 35 000 kronor i verksamhetsstöd från Kramfors kommun. RFSL Västernorrland finansierar verksamheten med 30 000 kronor genom föreningens övriga finansiering och resurser.

Kommunens stöd används därmed tillsammans med RFSL Västernorrlands egen finansiering för att skapa en större samlad verksamhet i Kramfors än vad det kommunala bidraget ensamt skulle möjliggöra.

Verksamhetsbidraget om 35 000 kronor finansieras av medel i biblioteksverksamhetens budget.

Samråd
Samråd har förts med Kramfors bibliotek.

Beslutsunderlag

Ansökan verksamhetsbidrag 2027 – Detaljerad ansökan, KS 2026/941
Bilaga 1_Budget_Kramfors_2027, KS 2026/941

Beslutet skickas till

RFSL Västernorrland
Ekonomiavdelningen
Biblioteket
Kultur- och fritid
Tillväxtchef

§ 100 Bidrag till Kramfors kvinnoforum 2027

Diarienummer: KS 2026/940

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Bevilja bidrag om 400 000 kronor till Kramfors Kvinnoforum för 2027 års verksamhet. Medlen tas ut kultur- och fritidsavdelningens budget.
2. Bidraget betalas ut i två omgångar, fördelat på 70 % av bidragsbeloppet den 31 januari, 30 % den 1 september.

Ärendet

Kramfors Kvinnoforum har i över 20 år arbetat för att stödja kvinnor, tjejer och barn som utsätts eller har utsatts för hot, våld och andra övergrepp.

För att erhålla kommunalt bidrag ska Kvinnoforum erbjuda stöd, rådgivning och vägledning till våldsutsatta personer samt stöd till anhöriga. Verksamheten ska även bidra med information och rådgivning till yrkesverksamma, genomföra utbildnings- och föreläsningsinsatser, delta i samverkansgrupper samt vid behov ge särskilt stöd till prioriterade målgrupper. Uppdraget syftar till att förebygga våld, stärka den enskildes situation och öka kunskapen samt samverkan kring frågor som rör våld i nära relationer.

Kvinnoforum ska regelbundet återrapportera till Individ- och familjeomsorgen (IFO) för att säkerställa uppföljning av verksamheten och kommunens bidrag. Kvartalsvis ska statistik redovisas över målgrupper, genomförda stödinsatser och informationsinsatser. Därutöver ska en årlig verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning lämnas, inklusive redovisning av hur kommunens bidrag har använts. Verksamheten ska även delta i uppföljningsmöten och samverkan med kommunen. Återrapporteringen utgör underlag för bedömning av verksamhetens omfattning, måluppfyllelse och framtida bidragsnivå.

Kramfors Kvinnoforum tillhör riksorganisationen Unizon. Föreningen är en partipolitiskt och religiöst obunden förening som står öppen för alla kvinnor. Föreningen vilar på feministisk grund och verkar för ett samhälle utan kvinnoförtryck.

Kramforsbon

Det kommunövergripande målet för det politiskt prioriterade området jämställdhet är "I Kramfors kommun har kvinnor och män samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet". Vision 2031 säger vidare att Kramfors ska vara en trygg och trivsam plats med goda levnadsvillkor för alla.

Genom bidraget och de kontinuerliga uppföljningarna förstärks arbetet mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck i Kramfors kommun.

Barnkonventionen antogs av Sveriges riksdag och blev lag (Barnrättslagen) från 2020-01-01. Kommunen jobbar för att barns rättigheter ska bli tillgodosedda och att barn får vara delaktiga på olika sätt i frågor som rör dem. Barn som lever i familjer där det förekommer våld påverkas av detta och våldet kan få stora konsekvenser för barnet på kort och lång sikt. Med en utvecklad samverkan mellan Kvinnoforum och kommunen kan vi utveckla arbetet mot våld i nära relationer på ett sätt som gynnar barn och ungdomar ytterligare.

Medarbetare

Ingen påverkan.

Ekonomi och effektivitet

I kultur- och fritidsavdelningens budget finns avsatt medel för stöd till Kramfors kvinnoforum.

Samråd

Ekonomiavdelningen
Individ och familjeomsorgen (IFO)
Kramfors Kvinnoforum
Kultur- och fritidsavdelningen

Beslutsunderlag

Ansökan 2026-10-27

Beslutet skickas till

Välfärdsnämnden
Individ och familjeomsorgen (IFO)
Kramfors Kvinnoforum
Tillväxtavdelningen
Kultur- och fritidsavdelningen

§ 101 Riktlinje för anläggningsstöd

Diarienummer: KS 2026/524

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Anta riktlinje för anläggningsstöd i enlighet med förslag samt upphäva tjänsteföreskriften Övrigt stöd med KS 2017/292.
2. Byta namn från Övrigt Stöd till Anläggningsstöd.

Ärendet

Enligt bidragsnormen för övrigt stöd inom Kramfors kommun kan bidrag utgå till särskilda ändamål såsom inköp av inventarier, underhåll och förbättring av föreningslokaler och anläggningar. Bidragets storlek prövas från fall till fall inom ramen för anvisade medel och bidraget kan högst uppgå till 50 procent av ansökt bidrag.

Bidraget övrigt stöd kommer att byta namn till anläggningsstöd. Det gör lättare att förstå att det är ett stöd som riktar sig till åtgärder i föreningsdrivna anläggningar. Maximalt ansökningsbelopp uppgår till 50 000 kronor. Det beror på att beloppen som föreningar ansöker om är så stora så att de inte går att hantera inom budgeten. En ändring som föreslås är att det endast är möjligt att lämna in en ansökan per förening och ansökningsperiod.

Kramforsbon

I Vision 2031, som utgör den övergripande nivån i kommunens målstyrning är Kramfors möjligheternas kommun – en plats där alla kan bidra med sina unika förutsättningar i våra samhällen och miljöer.

Visionen kretsar kring de tre orden; tillsammans, mod och livskraft. Tillsammans innebär att vi genom samverkan skapar miljöer som gör det enklare för människor att mötas oavsett könsidentitet eller -uttryck, etnicitet, religion, funktionalitet, sexualitet, ålder och klass. Mod att vi låter engagemang och kreativitet spira, vilket gör oss till en levande och spännande kommun. Livskraft att vi skapar en trygg, nära och inspirerande livsmiljö där barn och ungdomar mår bra, känner delaktighet, har inflytande och växer som individer.

I kommunens *”Mål- och resursplan 2026 med planår 2027 och 2028”* beskrivs en attraktiv kommun där människor vill bo och verka, dit människor vill flytta och stanna kvar. För att nå dit ska drivkraften att utveckla sitt närområde uppmuntras och stöttas. När vi arbetar tillsammans, är modiga, så skapas livskraft – kärnan i Vision 2031 som också återspeglas mål- och resursplanen. Medlen för övrigt stöd har alla dessa beståndsdelar och skapar möjligheter till utveckling – i hela vår kommun.

Ekonomi och effektivitet

Ingen påverkan.

Samråd

Samråd har skett med samhällsutvecklingsavdelningen.

Beslutsunderlag

Riktlinje övrigt stöd, Dnr: KS 2026/524
Riktlinje för kommunala bidrag till ideella föreningar, Dnr: KS 2017/292

Beslutet skickas till

Ekonomiavdelningen
Kultur- och fritidsavdelningen

§ 102 Riktlinje - stöd till föreningsägda samlingslokaler

Diarienummer: KS 2026/982

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Anta riktlinje för bidrag i enlighet med förslag samt upphäva tjänsteföreskriften Stöd till föreningsägda samlingslokaler med KS 2017/292.
2. Kultur- och fritidsavdelningen får i uppdrag att utreda bidragsformen för föreningsägda samlingslokaler med särskilt fokus på samlingslokalernas användning, samhällsnytta samt deras roll som resurs i kommunens arbete med civil beredskap och krisberedskap. Arbetet har påbörjats och utredningen ska ligga till grund för eventuella framtida förändringar av bidragsbestämmelserna.

Ärendet

Driftbidrag till samlingslokaler har hittills utgått med 25 procent av föreningarnas redovisade bruttokostnader. Under senare år har kostnaderna för drift och underhåll av samlingslokaler ökat, samtidigt som antalet bidragsansökningar har blivit fler. Detta har medfört ett ökat tryck på den budget som avsatts för Stöd till föreningsägda samlingslokaler.

För att säkerställa en långsiktigt hållbar bidragshantering och skapa förutsättningar att hålla verksamheten inom tilldelad budget föreslås en förändring av bidragsbestämmelserna.

- Driftbidrag kan lämnas med högst 20 procent av föreningens redovisade bruttokostnader.
- Bidraget blir inte längre en fast procentsats, utan den faktiska nivån beslutas utifrån tillgängliga budgetmedel och det samlade antalet ansökningar.
- Kommunen får därmed möjlighet att anpassa bidragsnivån efter ekonomiska förutsättningar inom ramen för anvisad budget.

Ett tillägg i bidragsbestämmelserna är

- Föreningar som redovisar negativt årsresultat (underskott) kan beviljas ett tilläggsbidrag motsvarande 25 procent av underskottets storlek.

Sammanfattningsvis innebär förslaget att den maximala bidragsnivån för driftbidrag sänks från 25 procent till högst 20 procent av bruttokostnaderna, samtidigt som bidragsnivån kan anpassas utifrån tillgängliga budgetmedel och den samlade efterfrågan på stöd. Därutöver införs ett tilläggsbidrag för föreningar som redovisar ett negativt årsresultat. Förändringen syftar till att skapa en långsiktigt hållbar, rättvis och behovsanpassad bidragsgivning, samtidigt som kommunen fortsatt ger stöd till föreningsägda samlingslokaler och stärker möjligheten att prioritera föreningar med störst ekonomiskt behov.

Kramforsbon

I Vision 2031, som utgör den övergripande nivån i kommunens målstyrning är Kramfors möjligheternas kommun – en plats där alla kan bidra med sina unika förutsättningar i våra samhällen och miljöer.

Visionen kretsar kring de tre orden; tillsammans, mod och livskraft. Tillsammans innebär att vi genom samverkan skapar miljöer som gör det enklare för människor att mötas oavsett könsidentitet eller -uttryck, etnicitet, religion, funktionalitet, sexualitet, ålder och klass. Mod att vi låter engagemang och kreativitet spira, vilket gör oss till en levande och spännande kommun. Livskraft att vi skapar en trygg, nära och inspirerande livsmiljö där barn och ungdomar mår bra, känner delaktighet, har inflytande och växer som individer.

I kommunens *”Mål- och resursplan 2026 med planår 2027 och 2028”* beskrivs en attraktiv kommun där människor vill bo och verka, dit människor vill flytta och stanna kvar. För att nå dit ska drivkraften att utveckla sitt närområde uppmuntras och stöttas. När vi arbetar tillsammans, är modiga, så skapas livskraft – kärnan i Vision 2031 som också återspeglas mål- och resursplanen. Medlen för stöd till föreningsägda samlingslokaler har alla dessa beståndsdelar och skapar möjligheter till utveckling – i hela vår kommun.

Ekonomi och effektivitet

Positiv påverkan att vi klara budget.

Samråd

Inget samråd har fört.

Beslutsunderlag

Riktlinjen Stöd till föreningsägda samlingslokaler, Dnr: KS 2026/982
Riktlinje för kommunala bidrag till ideella föreningar, Dnr: KS 2017/292

Beslutet skickas till

Tillväxtavdelningen
Kultur- och fritidsavdelningen
Säkerhets och beredskapsavdelningen

§ 103 Beslut om kommunens samhälls- och ortsutvecklingsmedel 2026

Diarienummer: KS 2026/267

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Bevilja 1 000 000 kronor till projektet Nyland – utveckling av utemiljön.
2. Medlen tas ur budgeten samhälls- och ortsutvecklingsmedlen – kommunmiljonen.
3. Omfördela tidigare avsatta medel, 400 000 kr, för att bygga basketplan i Nyland (KS 2026/645) till projektet Nyland – utveckling av utemiljön.

Ärendet

Medlen fördelas till åtgärder som bedöms göra stor nytta för kommunen samt ligger i linje med riktlinjens intentioner. I likhet med de ordinarie medlen för samhälls- och ortsutveckling.

Riktlinjen beskriver att medlen kan användas till investeringar och satsningar som skapar ökad framtidstro samt en tryggare och trivsammare miljö för alla som bor och verkar i Kramfors kommun. Gärna projekt som gör att barn och unga hörs, trivs och är med när framtiden formas i vår kommun. Det kan vara projekt som förskönar eller på annat sätt bidrar till att förverkliga Kramfors kommuns Vision 2031.

Projekt som beviljas - utveckling av utemiljön i Nyland

För att skapa en mer attraktiv, tillgänglig och aktiv mötesplats för invånare och besökare föreslås en utveckling av utemiljön i Nyland. Satsningen syftar till att stärka områdets rekreations- och fritidsmöjligheter samt bidra till ökad trivsel och folkhälsa.

När kommunstyrelsens arbetsutskott fördelade vindkraftspengar beslutades att 400 000 kr avsattes till en basketplan i Nyland. Efter att olika utvecklingsmöjligheter utretts så är förslaget att omfördela medlen till utvecklingsplanen av utemiljön.

Förslaget omfattar anläggande av en hinderbana och en volleybollplan i anslutning till Strandhallen för att skapa fler möjligheter till spontanidrott och fysisk aktivitet. Vidare föreslås att återvinningscentralen (ÅVC) flyttas till annan yta för att frigöra ytor och skapa bättre förutsättningar för områdets fortsatta utveckling. På den frigjorda ytan föreslås en parkmiljö med mötesplatser och rekreativa inslag. Det befintliga lekområdet föreslås få en ny och mer ändamålsenlig beläggning för att öka säkerheten och tillgängligheten. Plantering av träd föreslås också för att skapa naturlig skugga och en mer trivsam miljö under årets varmare månader.

I utvecklingen ingår även upprustning av befintliga boulebanor, anläggande av minigolfbanor samt förbättring av parkeringsmöjligheterna för att öka tillgängligheten intill Hamnmagasinet. Åtgärderna bedöms tillsammans bidra till att göra Nyland till en mer attraktiv destination för både boende och besökare, samtidigt som området får ett bredare utbud av aktiviteter för olika åldrar.

Kramforsbon

I Vision 2031, som utgör den övergripande nivån i kommunens målstyrning är Kramfors möjligheternas kommun – en plats där alla kan bidra med sina unika förutsättningar i våra samhällen och miljöer.

Visionen kretsar kring de tre orden; tillsammans, mod och livskraft. Tillsammans innebär att vi genom samverkan skapar miljöer som gör det enklare för människor att mötas oavsett könsidentitet eller -uttryck, etnicitet, religion, funktionalitet, sexualitet, ålder och klass. Mod att vi låter engagemang och kreativitet spira, vilket gör oss till en levande och spännande kommun. Livskraft att vi skapar en trygg, nära och inspirerande livsmiljö där barn och ungdomar mår bra, känner delaktighet, har inflytande och växer som individer.

I kommunens *”Mål- och resursplan 2026 med planår 2027 och 2028”* beskrivs att *”vi ska ta vara på den framåtanda som finns hos förenings- och näringsliv”*, att *”vi ska kunna skapa förutsättningar för kommande generationer”* samt att *”våra barn och unga ska få en bra start i livet”*.

När vi arbetar tillsammans, är modiga, så skapas livskraft – kärnan i Vision 2031 som också återspeglas mål- och resursplanen. Medlen för samhälls- och ortsutveckling har alla dessa beståndsdelar och skapar möjligheter till utveckling – i hela vår kommun.

Beslutet samspelar med RUS 2030 och prioriteringarna en ”*växande region med attraktiva, livskraftiga städer och landsbygder”* och *”fler nya och växande hållbara företag och fler företagsamma invånare”*.

Beslutet berör barn generellt och kommer att bidra till en attraktivare miljö för barn och unga. Barnrättsperspektivet har lyfts i samtliga projekt. Satsningarna ger en tryggare miljö och bättre möjligheter för en aktivare fritid hos barn och unga.

Ekonomi och effektivitet

Medlen tas ur budgeten samhälls- och ortsutvecklingsmedlen – kommunmiljonen.

Samråd

Inom och mellan avdelningen för samhällsutveckling, avdelningen för kultur och fritid, miljö och bygg samt produktion avdelningen. Dialog har också skett med representanter som bor och verkar i Nyland.

Beslutsunderlag

Inget övrigt beslutsunderlag.

Beslutet skickas till

Tillväxtchef
Samhällsutvecklingsavdelningen
Kultur- och fritidsavdelningen
Produktionsförvaltningen
Miljö- och byggavdelningen
Ekonomiavdelningen

§ 104 Extra investeringsstöd till Ullångers Resurscentras Ekonomiska förening för nytt tak

Diarienummer: KS 2026/987

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Bevilja investeringsstöd till Ullångers Resurscentra ekonomiska förening på 400 000 kronor.
2. Medel tas ur kommunsledningsförvaltningens budget.

Ärendet

Ullångers Resurscentra ekonomiska förening är sedan 2001-12-31 ägare till Centrumlokalen i Ullånger. Lokalen uppfördes för dryg femtio år sedan och är i många delar i ett dåligt skick. Föreningen vårdar lokalerna väl i gott samarbete med kommunen, lokala företagare och föreningar. Deras intäkter medger ej några större avsättningar för underhåll och investeringar i lokalerna.

Den 19 oktober 2026 skickade en företrädare för Ullångers Resurscentras Ekonomiska Förening in en enkel ansökan om investeringsstöd för att byta tak på samlingslokalen. Ansökan innehöll även en offert där bedömningen är att arbetet kommer att kosta ca: 600 000 kronor plus moms.

Föreningen har en del likvida medel och vid ett telefonmöte 2026-10-23 konstaterades att ett bidrag på 400 000 kronor från kommunen skulle innebära att föreningen kan beställa arbetet.

Kommunledningsförvaltningens bedömning

Centrumlokalen i Ullånger är en viktig och central mötesplats ur flera avseenden. Den hyrs ut till olika föreningar för tillställningar och möten och erbjuder en modern konferensteknik. Räddningstjänsten hyr delar av lokalerna och Kramfors kommun hyr lokal för verksamhet som bedrivs inom produktionsförvaltningen. Ett läckande tak måste åtgärdas och bidraget anses relevant.

Kramforsbon

I Vision 2031, som utgör den övergripande nivån i kommunens målstyrning är Kramfors möjligheternas kommun – en plats där alla kan bidra med sina unika förutsättningar i våra samhällen och miljöer.

Visionen kretsar kring de tre orden; tillsammans, mod och livskraft. Tillsammans innebär att vi genom samverkan skapar miljöer som gör det enklare för människor att mötas oavsett könsidentitet eller -uttryck, etnicitet, religion, funktionalitet, sexualitet, ålder och klass. Mod att vi låter engagemang och kreativitet spira, vilket gör oss till en levande och spännande kommun. Livskraft att vi skapar en trygg, nära och inspirerande livsmiljö där barn och ungdomar mår bra, känner delaktighet, har inflytande och växer som individer.

Ekonomi och effektivitet

Bidraget främjar lokal utveckling och stärker Centrumlokalens uthyrningsmöjligheter och förlänger byggnadens tekniska livslängd. I kommunledningsförvaltningens budget finns ekonomiskt utrymme för bidraget.

Medarbetare

Ingen påverkan.

Samråd

Samråd har förts inom Tillväxtavdelningen.

Beslutsunderlag

Ansökan med bifogad offert för takarbetet.

Beslutet skickas till

Ullångers Resurscentra ekonomiska förening
Ekonomiavdelningen
Tillväxtavdelningen
Produktionsförvaltningen
Räddningstjänsten Höga Kusten

§ 105 Kommunledningsförvaltningens rapport november 2026

Diarienummer: KS 2026/45

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Lägga rapporten med godkännande till handlingarna.

Ärendet

Förvaltningschefens kommentarer

Förvaltningsrapporten inleds med information från förvaltningschef.

Kramforsbon

Kapitlet ger återrapportering av uppdrag i kommunstyrelsens verksamhetsplan 2026 i perspektiv *Kramforsbon*.

Vidare redovisas befolkningsutveckling till och med 2026-11-03. Det ges också information om arbetsmarknad och sysselsättning samt rapport om årets arbete i Framtid Kramfors.

Medarbetare

Kapitlet ger återrapportering av uppdrag i kommunstyrelsens verksamhetsplan 2026 i perspektiv *Medarbetare* samt pulsmätningar, sjukfrånvaro och övertidsuttag i förvaltningen.

Ekonomi och effektivitet

Rapporten avslutas med återrapportering av uppdragen i verksamhetsplanen 2026 för perspektivet *Ekonomi och effektivitet*.

Samråd

Förvaltningens samverkansgrupp (FSG) har informerats om rapporten vid sammanträde 2026-11-13.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens rapport, november 2026, KS 2026/45.

Beslutet skickas till

Revisionen

Samtliga chefer kommunledningsförvaltningen
Samtliga förvaltningschefer

§ 106 Byggsanktionsavgift för att ha byggt ett garage utan bygglov, Tunsjön

Diarienummer: MOB-2023-1226

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att fastighetsägare till [redacted] med personnummer [redacted] ska betala en byggsanktionsavgift på **48 840** för att ha byggt ett garage utan bygglov.
2. [redacted] ska snarast, dock senast 2 månader från att beslutet tagits emot, komma in med en ansökan om strandskyddsdispens och bygglov för komplementbyggnaden

Skäl till beslut

Anders Klingmark har byggt ett garage utan strandskyddsdispens och utan bygglov.

Ärendet

Den 8 september 2023 kom ett anonymt telefonsamtal in med uppgifter om att en stor byggnad hade uppförts på fastigheten [redacted] och [redacted] utan strandskyddsdispens och bygglov. Ärendet är registrerat på [redacted]

Den 10 oktober 2023 skickade miljö och bygg ett brev till fastighetsägaren för att få en förklaring till det som hade hänt. Något svar kom inte in.

Den 14 maj 2026 kom en ny anonym anmälan om att en byggnad hade uppförts utan strandskyddsdispens och bygglov.

Den 19e maj 2026 skickade miljö och bygg ett nytt brev till fastighetsägaren för att få en förklaring till det som hade hänt.

Den 2 juni 2026 bokades ett tillsynsbesök tillsammans med fastighetsägare, som genomfördes den 12 juni 2026. Vid besöket konstaterades att ett garage hade byggts utan strandskyddsdispens, bygglov och startbesked. Fastighetsägare uppmanades att komma in med en skriftlig förklaring på vad som har hänt.

Den 27 augusti 2026 kom ytterligare en anonym anmälan om samma byggnad.

Den 31 augusti 2026 inkom ett yttrande från fastighetsägare där han förklarade bakgrunden till byggnationen. Han berättade att i samband med byggnationen så avled en närstående. På grund av dessa förhållanden missade han att kontrollera om bygglov och strandskyddsdispens krävdes.

Den 5 oktober 2026 fick [redacted] möjlighet att yttra sig över. Han informerades om att han kunde välja att ta bort garaget och återställa marken eller behålla garaget, betala byggsanktionsavgiften och ansöka om bygglov och strandskyddsdispens i efterhand. Byggsanktionsavgiften beräknades till [redacted] kronor.

Den 13 oktober 2026 inkom [redacted] med sitt yttrande. Han meddelade att han vill behålla garaget, betala byggsanktionsavgiften och ansöka om strandskyddsdispens och bygglov i efterhand.

Byggsanktionsavgiften har beräknats med hjälp av Boverkets sanktionsberäkningsguide.

Bestämmelser som beslutet har grundats på

9 kap. 2 § Plan- och bygglagen (PBL) reglerar när bygglov krävs.

11 kap 51, 53, 57 §§ PBL reglerar när en byggsanktionsavgift ska tas ut och vem som ska betala den.

9 kap Plan- och byggförordning (SFS 2011:338) beskriver hur sanktionsavgifter ska beräknas. Boverket har en sanktionsberäkningsguide som använts som hjälp vid beräkningen av sanktionsavgiftens storlek.

Beslutsunderlag

Situationsplan med placering av det som byggts utan bygglov.

Avgift

[redacted] kronor

Överklagandehänvisning

Beslutet kan överklagas inom tre veckor.

Beslutet skickas till

Miljö- och byggavdelningen, som vidaresänder beslutet till berörda.

§ 107 Utdömande av vite [redacted]

Diarienummer: MOB-2021-269

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen förelägger [redacted] att:

1. Genomföra en ventilationskontroll omgående på fastigheten [redacted]
2. Protokollet över utförd ventilationskontroll ska lämnas in till miljö- och byggavdelningen senast 2 månader efter att beslutet tagits emot.
3. Föreläggandet förenas med ett löpande vite om 12 500 kronor för varje påbörjad tvåmånadersperiod räknat från det att beslutet tagits emot, till dess att ett protokoll över utförd ventilationskontroll lämnats in.

Skäl till beslut

Byggnadens ägare [redacted] har, trots påminnelser och förelägganden, inte lämnat in ett besiktningsprotokoll för ventilationssystemet. Att ventilationen fungerar som den ska är viktigt

Ärendet

Huset har flera lägenheter, med FTX ventilation. Ett ventilationssystem installerat i byggnaden ska kontrolleras med ett intervall av 3/6 år. Det tidigare besiktningsprotokollet upphörde att gälla den 2021-04-14.

Kommunstyrelsen påminde 2023-07-17, 2023-09-04, och 2023-10-05 och skickade ett föreläggande 2024-10-04. Påminnelser har skickats även till tidigare fastighetsägare ända sedan 2021.

Kommunstyrelsen beslöt om ett vitesföreläggande 2025-04-14. Vitesföreläggandet följdes inte. 2026-01-08 dömde Mark- och miljödomstolen fastighetsägaren att betala vitet på 12 500 kronor. Eftersom det tidigare vitesföreläggandet inte följts så är nästa steg att förelägga med ett löpande vite.

Bemötande av yttrande från fastighetsägaren.

Fastighetsägaren har yttrat sig muntligt och framförde synpunkter om varför inte krav ställts på tidigare fastighetsägare, att huset är i dåligt skick och att renoveringen av ventilationen av olika anledningar dragit ut på tiden.

Kommunstyrelsen menar att en OVK-besiktning trots att renoveringen inte är klar kan visa vilka bristerna är och vad som behöver åtgärdas. Det bor hyresgäster i flera av lägenheterna och det är viktigt med en bra ventilation.

Tidigare fastighetsägare har fått liknande krav men då har fastigheten bytt ägare.

Fastighetsägaren har yttrat sig skriftligt och meddelat att besiktning är beställd till första veckan i november och att en lägenhet fått en helt ny ventilationsanläggning.

Om fastighetsägaren utför besiktning och lämnar in ett protokoll senast två månader efter beslutet tagits emot så behöver inte något vite betalas.

Bestämmelser som beslutet har grundats på

8 Kap. 25 § Plan- och bygglagen. Byggnadens ägare ska se till att en sakkunnig kontrollant regelbundet vid återkommande tillfällen kontrollerar funktionen hos ventilationssystemet för att säkerställa ett tillfredställande inomhusklimat i byggnaden

11 kap. 19, 37 §§ Plan- och bygglagen åtgärdsföreläggande med vite

5 kap. 1 § Plan- och byggförordning beskriver ägarens ansvar för ventilationskontroll.

4 § Lagen om viten. Gör det möjligt att förelägga vitet som löpande vite. Då kan vite dömas ut för varje tidsperiod som går och åtgärden inte har utförts.

Överklagandehänvisning

Beslutet kan överklagas inom tre veckor.

Beslutet skickas till

Miljö- och byggavdelningen, som vidaresänder beslutet till berörda.

§ 108 Byggsanktionsavgift för att ha börjat bygga en industribyggnad utan startbesked, Docksta

Diarienummer: MOB-2025-745

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att [redacted] med [redacted] ska betala en byggsanktionsavgift på [redacted] för att ha börjat pålning och markarbeten för blästerhallen utan startbesked.

Skäl till beslut

[redacted] har fått bygglov men påbörjade byggarbetet innan kommunstyrelsen tagit beslut om startbesked. Sanktionsavgiften halveras eftersom det fanns ett bygglov. Någon ytterligare reducering av avgiften bedömer kommunstyrelsen inte vara möjligt. Det som skedde var inte bara ett formellt fel. Det bygge som påbörjades var både större och hade en annan placering och innebar att ett nytt bygglov behövde sökas.

Ärendet

Den 6 maj framkom vid ett samrådsmöte på [redacted] att pålningsarbeten utförts för den nya blästerhallen. Arbetet med plattan hade också påbörjats. Dessa åtgärder hade skett utan att starbesked lämnats. Placeringen och storleken stämde inte med bygglovet vilket innebar att ett nytt bygglov behövde sökas.

Kommunicering med företaget utfördes den 11-13 maj och företaget informerades om att en sanktionsavgift kommer att bli aktuell om inte marken återställs.

Företaget har lämnat en förklaring till det som hänt genom en skrivelse från byggföretaget. Trots intentionen att göra rätt har det någonstans blivit ett missförstånd i kommunikationen internt.

Företaget valde att låta det som utförts vara kvar.

Företaget fick en ytterligare möjlighet att yttra sig och framförde via byggföretaget 5 november bland annat följande:

Vid det tekniska samrådet den 9 februari fick byggföretaget uppfattningen att även pålning och markarbeten för blästerhallen ingick då de tagit fram en pålplan även för denna byggnad. De hittar inte någon verifikation på att den lämnats in inför mötet.

De fick via mejl ett besked om att beslut om startbesked var skrivet och skulle komma efter helgen och att de kunde fortsätta enligt plan.

De framför att aktuellt startbesked inte skickades i februari, utan först skickade den 17 juni, efter platsbesök i maj då grundläggningen för blästerhallen påbörjats.

Företaget poängterar att det aldrig funnits någon avsikt att medvetet påbörja arbeten utan erforderliga startbesked.

Bemötande av yttrande

Vi hittar inte någon pålplan som omfattar blästerhallen bland de handlingar som skickats in inför det tekniska samrådet den 9 februari.

Beslut om delstartbesked som rörde produktionsdel, kontorsdel och lagerbyggnad skickades ut den 16 februari som utlovat till KA, byggherren samt en representant för byggföretaget. Eftersom blästerhallen inte var den del av projektet som togs upp vid det tekniska samrådet så fanns inte startbesked för grundläggning och markarbeten för den byggnaden med i beslutet. De kontrollplaner som lämnats in av kontrollansvarig fram till det tekniska samrådet för del 4 i april har inte omfattat blästerhallen.

Det ursprungliga bygglovet för blästerhallen följdes inte när det gällde vare sig placering eller storlek och därför behövdes ett nytt bygglov sökas. Att blästerhallen skulle behöva ett nytt bygglov då byggnadens placering inte stämde med förslaget till detaljplan framfördes muntligt vid ett möte redan under november 2025 där även företagets konsult för detaljplaneprocessen deltog.

En sanktionsavgift ska tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Sanktionsavgiftens storlek

Byggsanktionsavgiften är beräknad på storleken på det ursprungliga bygglovet för blästerhallen, 352 kvm.

Byggsanktionsavgiften har beräknats med hjälp av Boverkets sanktionsberäkningsguide.

Bestämmelser som beslutet har grundats på

10 kap. 3 § PBL reglerar när startbesked krävs.

11 kap 51, 53, 57 §§ PBL reglerar när en byggsanktionsavgift ska tas ut och vem som ska betala den.

9 kap Plan- och byggförordning (SFS 2011:338) beskriver hur sanktionsavgifter ska beräknas. Boverket har en sanktionsberäkningsguide som använts som hjälp vid beräkningen av sanktionsavgiftens storlek.

Beslutsunderlag

Situationsplan med byggnad som beviljats bygglov.
Yttranden.

Avgift

[redacted]

Överklagandehänvisning

Beslutet kan överklagas inom tre veckor.

Beslutet skickas till

Miljö- och byggavdelningen, som vidaresänder beslutet till berörda.

§ 109 Byggsanktionsavgift för eldstad

Diarienummer: MOB-2026-723

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar att [redacted], med personnummer [redacted], ska betala en byggsanktionsavgift på [redacted] för att ha installerat en eldstad på fastigheten [redacted] utan startbesked.

Skäl till beslut

[redacted] har installerat en eldstad utan bygganmälan och utan beviljat startbesked. Då installationen påbörjades utan startbesked finns det grund för att ta ut en byggsanktionsavgift.

Ärendet

Den 9 juni 2026 fick kommunstyrelsen information om att en rörspis hade besiktats på fastigheten [redacted] När miljö och bygg kontrollerade diariet fanns ingen anmälan om installation av eldstad.

Den 24 juli 2026 kontaktades fastighetsägaren. Han uppgav att en tidigare öppen spis hade tagits bort och ersatts med en ny murad rörspis. För att kunna bedöma om åtgärden var anmälningspliktig begärde miljö och bygg bilder av både den tidigare och den nya eldstaden.

Bilderna kom in den 28 juli 2026. Efter granskning bedömdes åtgärden vara anmälningspliktig och skulle därför ha anmälts innan installationen genomfördes.

Den 21 september 2026 informerades fastighetsägaren om att installationen bedömdes vara anmälningspliktig. Fastighetsägaren fick också information om att en byggsanktionsavgift kan bli aktuell om rättelse inte görs samt att en bygganmälan i så fall behöver skickas in i efterhand.

Den 2 oktober 2026 fick fastighetsägaren möjlighet att yttra sig innan beslut om byggsanktionsavgift.

Den 9 oktober 2026 kontaktade fastighetsägaren miljö och bygg och berättade att han inte tänkte lämna några synpunkter. Han sa att det var olyckligt att installationen gjordes utan anmälan och att det inte var avsiktligt. Han berättade också att rörspisen inte kommer att tas bort och att

någon rättelse därför inte kommer att göras. Fastighetsägaren accepterar att en byggsanktionsavgift beslutas och kommer att skicka in en anmälan i efterhand.

Byggsanktionsavgiften har beräknats med hjälp av Boverkets sanktionsberäkningsguide.

Bestämmelser som beslutet har grundats på

10 kap. 3 § PBL reglerar när startbesked krävs.

11 kap 51, 53, 57 §§ PBL reglerar när en byggsanktionsavgift ska tas ut och vem som ska betala den.

9 kap Plan- och byggförordning (SFS 2011:338) beskriver hur sanktionsavgifter ska beräknas. Boverket har en sanktionsberäkningsguide som använts som hjälp vid beräkningen av sanktionsavgiftens storlek.

Beslutsunderlag

Bild på den nya rörspisen och på den öppna spisen som rivits.

Avgift

[redacted]

Överklagandehänvisning

Beslutet kan överklagas inom tre veckor.

Beslutet skickas till

Miljö- och byggavdelningen, som vidaresänder beslutet till berörda.

§ 110 Överklagan om avslag av strandskyddsdispens och rättelseföreläggande, Käxed

Diarienummer: MOB-2025-862

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Neka strandskyddsdispens för båthus, förändring av strandlinje, väg samt trädäck på fastigheten [redacted] eftersom det inte finns något särskilt skäl till dispens. Dispens krävs inte för den renoverade bryggan.
2. Förelägga fastighetsägarna på [redacted] med personnummer [redacted] och [redacted] med personnummer [redacted], att:
3. Riva de två olovligt uppförda båthusen (ca. 55 kvm respektive ca. 70 kvm).
4. Riva trädäcket mellan byggnaderna.
5. Återställa strand- och vattenområdet till ursprungligt skick genom att ta bort samtliga pålar, utfyllnadsmassor och övrigt material som tillförts till området.
6. Återställa marken där vägen anlagts till ursprungligt skick, dvs. avlägsna allt material som använts för vägbygget för att därefter låta naturlig vegetation återetablera.
7. åtgärderna på land ska vara slutförda inom tre månader från den dag ni tagit del av detta beslut eller från den dag beslutet vunnit laga kraft.
8. åtgärderna i vattenområdet ska vara slutförda inom ett år från den dag ni tagit del av detta beslut eller från den dag beslutet vunnit laga kraft. Åtgärderna ska utföras enligt Länsstyrelsens anvisningar.
9. Senast tre veckor efter att åtgärderna har utförts, skicka in bilder till Miljö- och byggavdelningen som styrker att föreläggandet följts. Därefter kommer uppföljning att ske genom platsbesök.
10. Allt återställningsarbete i vatten är vattenverksamhet och ska anmälas till Länsstyrelsen.

Jäv

Martin Böhlenius (S) är jävig och deltar inte i överläggning eller beslut.

Skäl till beslut

Inom strandskyddsområde är det förbjudet att uppföra nya byggnader, anlägga vägar eller vidta åtgärder som privatiserar området eller försämrar livsvillkoren för djur- och växtlivet. Dispens får endast ges om något av de särskilda skälen i miljöbalken är uppfyllt. Strandskyddets syften är långsiktiga och ska väga tungt i bedömningen (prop. 1997/98:45 del 1 s. 321 ff.).

Byggnader och anläggningar vid vatten har normalt ingen tomtplats utöver den markyta de upptar. Omgivande mark kan därför inte anses vara privatiserad. De väderskydd som tidigare fanns på platsen uppfördes före 1975 och var mindre, öppna väderskydd och gav inte upphov till någon hemfridszon eller ett ianspråktagande av området i övrigt.

De nu uppförda båthusen är avsevärt större och utgör helt nya byggnader. Tillsammans med trädäck, markåtgärder, ny väg samt utfyllnad och pålning i vattenområdet har området tagits i anspråk i betydligt större omfattning än tidigare. Åtgärderna innebär en tydlig privatisering och minskar allmänhetens tillgång till området samt har påverkat livsvillkoren för djur- och växtlivet. Området kan därmed inte anses vara ianspråktaget sedan tidigare (MÖD 2011:19 och MÖD 2015:7, mål M 6222-14). Det senare avgörandet visar att en ändrad användning som ökar privatiseringen kan omfattas av strandskyddsförbudet även om det redan finns en byggnad på platsen.

Det är inte heller visat att båthusen, trädäcket, vägen, utfyllnaden eller den övriga pålningen för sin funktion måste ligga vid vattnet eller att behovet av åtgärderna inte kan tillgodoses utanför strandskyddsområdet. Det finns därför inte något särskilt skäl att bevilja en dispens. Av förarbetena framgår att alternativa placeringar och möjligheten att använda gemensamma anläggningar ska vägas in i bedömningen, se prop. 2008/09:119 s. 104–105.

Fastighetsägarna har i överklagandet uppgett att anläggningarna ska användas i en planerad verksamhet med bland annat fisketurism, båtcharter och persontransporter. Kommunstyrelsen har därför även prövat om dispens kan ges enligt 7 kap. 18 f § miljöbalken.

Verksamheten är av ett slag som i och för sig kan omfattas av bestämmelsen. Affärsplanen talar för att en långsiktig förvärvsverksamhet avses bedrivas på platsen. Det är däremot inte visat att samtliga utförda

åtgärder, med den storlek, utformning och omfattning de har, behövs för verksamheten eller att verksamhetens sammantagna påverkan på strandskyddets syften endast blir begränsad. Det finns inget underlag som styrker att påverkan på växt-och djurlivet är liten.

Kommunstyrelsen bedömer även att området där verksamheten planeras bedrivas inte uppfyller kravet på låg bebyggelsegrad och lågt bebyggelsetryck. Samtliga krav i 7 kap. 18 f § är därför inte uppfyllda. Se prop. 2024/25:102 och förarbeten till 7 kap. 18 f §.

Kommunstyrelsen bedömer sammantaget att det saknas särskilda skäl för dispens. En dispens skulle inte vara förenlig med strandskyddets syften enligt 7 kap. 26 § miljöbalken.

Även när särskilda skäl saknas ska en proportionalitetsbedömning göras, där det allmänna intresset av strandskydd vägs mot den enskildes intresse. Mark- och miljööverdomstolen har i MÖD 2020:2, med hänvisning till NJA 2018 s. 753, klargjort att egendomsskyddet ska beaktas, men att dispens som huvudregel inte kan ges om särskilda skäl saknas.

Kommunstyrelsen bedömer att det faktum att åtgärderna redan har utförts, eller att ett krav på återställande kan innebära kostnader för den enskilde, inte väger tillräckligt tungt i den samlade bedömningen. Det allmänna intresset av att bevara strandskyddets syften väger i detta fall tyngre än den enskildes intresse av att behålla åtgärderna.

Arbetena på den befintliga bryggan bedöms däremot vara en renovering som inte har förändrat bryggans storlek, användning eller har en avhållande effekt på ett sådant sätt att strandskyddsdispens krävs. Bryggan omfattas därför inte av avslaget eller föreläggandet om återställning.

Ärendet

Sommaren 2025 uppmärksammade Miljö- och byggavdelningen att två båthus hade byggts vid strandkanten på fastigheten Käxed 7:5.

Vid en första kontroll av ortofoton och Google Street View konstaterades att omfattande åtgärder hade skett inom strandskyddat område på fastigheten under perioden 2023–2024. Jämförelser mellan äldre och nyare bilder visade att:

- en helt ny väg hade anlagts över jordbruksmark ner mot stranden,
- strandlinjen hade fyllts ut och flyttats utåt,
- pålar hade slagits ner i vattnet,

- två större byggnader hade uppförts vid strandkanten.

I diariet på Miljö- och byggavdelningen fanns varken strandskyddsdispens eller bygglov. De nuvarande fastighetsägarna köpte fastigheten i februari 2023.

Den 31 juli 2025 uppmanades fastighetsägarna via brev om en skriftlig förklaring till varför åtgärderna utförts utan dispens och bygglov.

Fastighetsägarna svarade den 18 augusti att de inte haft för avsikt att göra fel och att de vill förstå vilka regler som gäller. De förklarade att vägen förbättrats eftersom den var i dåligt skick och att byggnaderna renoverats då de tidigare varit mycket nedgångna. De uppgav att de inte känt till att åtgärderna krävde strandskyddsdispens eller bygglov.

Vid platsbesök den 19 september upprepade en av ägarna att de uppfattat arbetet som renovering. Miljö- och byggavdelningen informerade om att markåtgärderna och pålningen krävde strandskyddsdispens samt att båthusen bedöms som nybyggnation och därmed är bygglovspliktiga. Arbetet uppgavs ha påbörjats hösten 2023. Vid besöket noterades även att ett trädäck uppförts mellan båthusen.

Den 13 november hade Miljö- och byggavdelningen ett möte med Länsstyrelsen i Västernorrland angående strandskydd och vattenverksamhet och 14 november meddelade Länsstyrelsen att ett eget tillsynsärende inletts. Den 24 november skickade Miljö- och byggavdelningen en åtalsanmälan till polisen avseende misstänkt miljöbrott.

I ett yttrande den 1 december bekräftade Länsstyrelsen att åtgärderna strider mot strandskyddsbestämmelserna och har medfört betydande påverkan på naturmiljön. Eftersom det gäller både strandskydd och vattenverksamhet har även Länsstyrelsen yttrat sig.

Sammanfattningsvis konstaterar Länsstyrelsen i deras yttrande att strandlinjen har privatiserats på ett sätt som strider mot strandskyddets syften. Naturmiljön har tagit betydande skada genom pålning, utfyllnad samt skuggning från nya byggnader och trädäck. Vidare bedöms åtgärderna kunna ha orsakat grumling och frigjort föroreningar i vattnet. De pålar och den utfyllnad som har tillkommit skapar dessutom nya livsmiljöer som riskerar att rubba den ekologiska balansen. Området bedöms som ett viktigt naturområde, vilket ställer höga krav på återställningsarbetet. Återställningen måste därför specificeras tydligt och genomföras vid en

tidpunkt som minimerar påverkan på fisk och vegetation. Avslutningsvis skriver Länsstyrelsen att pålarna ska tas bort sist och med stor försiktighet.

Överklagan och återförvisning
Kommunstyrelsens tidigare beslut om att avslå ansökan om strandskyddsdispens samt förelägga fastighetsägarna att återställa området överklagades till Länsstyrelsen 12 maj 2026.

Länsstyrelsen upphävde beslutet den 8 oktober 2026 och återförvisade ärendet till kommunstyrelsen för fortsatt handläggning. Länsstyrelsen ansåg att det inte tillräckligt tydligt framgick varför var och en av åtgärderna omfattades av förbuden i 7 kap. 15 § miljöbalken. Länsstyrelsen ansåg också att kommunen behövde pröva om dispens kunde ges med stöd av 7 kap. 18 e § 3 och 18 f § miljöbalken.

Åtgärder som gjorts utan dispens

Båthusen och trädäck

På platsen stod det tidigare två mindre väderskydd utan väggar, cirka 20 kvm respektive 32 kvm. Dessa var öppna konstruktioner som inte privatiserade stranden i någon större omfattning. De nya båthusen är betydligt större än de tidigare väderskydden på platsen, cirka 55 kvm och 70 kvm, och räknas som helt nya byggnader jämfört med tidigare väderskydd, både till storlek och utformning.

De nya byggnadernas utformning tillsammans med trädäcket och markåtgärderna ger området en betydligt mer privatiserande och avhållande effekt för allmänheten, jämfört med tidigare.

Innan dessa åtgärder utfördes bestod området av gräsytor och enbart dessa väderskydd, men nu har marken tagits i anspråk på ett helt annat sätt. Det påverkar strandskyddets syften, både när det gäller allmänhetens tillgång och livsvillkoren för växt- och djurliv.

Vägen

En genomgång av ortofoton från 1975 till 2022 visar att någon hårdgjord väg inte tidigare funnits på den aktuella platsen. Området har under lång tid varit trädbevuxen och därefter gräsbevuxen. Den väg som nu anlagts kan först tydligt ses på ortofoto från 2024.

Åtgärden bedöms därför som anläggande av ny väg inom strandskyddat område.

Pålning och åtgärder i vattnet

Strandlinjen har flyttats ut genom utfyllnad samt att omfattande pålning har skett. Åtgärderna förändrar livsvillkoren för djur- och växtlivet i området.

Praxis anger att tillstånd till vattenverksamhet normalt inte bör ges om åtgärden strider mot strandskyddsbestämmelserna (jfr NJA 2008 s. 55 och MÖD 2011:42). Då särskilda skäl för strandskyddsdispens saknas kan åtgärderna inte få tillstånd.

Yttrande

Den 15 januari 2026 inkom ett yttrande från Ahlgrens advokatbyrå på uppdrag av Lars Hellgren.

Båthusen:

De skriver att båthusen inte utgör nya byggnader eftersom de bara har renoverat byggnaderna. De har ersatt pålning, gammalt material och taket med nytt och de menar att ingen ytterligare utfyllning än vad som var innan renoveringen har skett. Dessutom menar dom att bara en av de tidigare byggnaderna saknade slutna väggar.

Husen har breddats något för att det ska bli mer ändamålsenligt och de har även skett en viss anpassning av byggnaderna till dagens standard. De skriver att de inte inneburit någon ökad privatisering av området än vad det var innan åtgärderna utfördes. Då det inte är en fråga om nya byggnader och förändringarna inte har inneburit en mer avhållande effekt för allmänheten hävdar de att det inte rör sig om förbjudna åtgärder enligt strandskyddsbestämmelserna.

Vägen:

De skriver att vägen har funnits där sedan långt innan strandskyddets införande. Att ytan har sedan tidigare varit hårdgjord för fordon och den påverkan som ett påläggande av nytt slitmaterial är ytterst begränsad och det påverkar inte djur- och växtlivet väsentligt. De menar att denna åtgärd inte inneburit att allmänheten har avhållits från att beträda området. I vägen har de även bytt ut en vägtrumma.

Dispens:

De har ansökt om dispens från strandskyddet i efterhand och de anser att särskilda skäl finns för dispens om byggnaderna anses vara dispenspliktiga. De anser att dispensprövningen bör vara avgjord innan ett föreläggande om återställningsåtgärder tas.

Delegation:

De anser att föreläggandet att riva båthusen och återställa vägen är ett mycket ingripande beslut mot den enskilde och kräver särskilda överväganden och anser därför inte att en tjänsteman ska ta det på delegation utan att det ska tas upp i kommunstyrelsen.

Bemötande av yttrande:

Väderskydden:

Byggnaderna som påstås ha renoverats bedömer kommunstyrelsen är helt nybyggda eftersom de tidigare väderskydden enbart hade tak och enstaka stolpar som höll upp taket. De nya byggnaderna har tre väggar, dörrar, fönster, tak och är mer än dubbelt så stora som väderskydden. En renovering innebär att den befintliga konstruktionen underhålls på samma plats. Att riva hela byggnader och bygga upp igen betraktas som nybyggnad.

Utifrån foton som tillhör ett ärende på fastigheten bredvid samt Google Street View kan man se att båda väderskydden var utan väggar. De var endast tak med stolpar och marken omkring var inte ianspråktagen.

I ett tidigare bygglov, daterat 1981, för ett av båthusen intill väderskydden benämner den dåvarande ägaren att väderskyddet är en ”båtplats” och inte ett båthus.

Vägen:

Utifrån ortofoton från 1958, 1975, 1999, 2001, 2007 och vartannat år från 2010 fram till 2022 kan kommunstyrelsen inte skymta någon traktorväg där det påstås ha funnits en väg sedan innan strandskyddsbestämmelserna. Utifrån dessa foton har det varit skog mellan 1958–2001 där vägen är idag, men mellan 2007–2022 har det varit en blandning av brukad jordbruksmark och gräs. Kommunstyrelsen har även sett foton från platsen innan vägen kom till där marken ser orörd ut med fullt av gräs.

Kommunstyrelsen kan inte se att det tidigare funnits en hårdgjord traktorväg för motorfordon att färdas på. Första gången vägen noteras på detta område är på ortofotot 2024. En väg kan kommunstyrelsen däremot kan se ha funnits är vägen mellan bostadshuset och väderskyddet längsmed skogsdungen mot fastigheterna Käxed 7:16 och Käxed 7:14. Detta ser ut att vara en liten traktorväg där man kört direkt på jordbruksmarken.

Dispens:

Eftersom särskilda skäl saknas för strandskyddsdispens, hanteras avslaget och föreläggandet om återställning i ett och samma beslut.

ÖVERKLAGAN OCH ÅTERFÖRVISNING

Ärendet återförvisades för att fastighetsägarna anfört nya skäl för dispens i inlagan till Länsstyrelsen. Kommunstyrelsen har därför gjort en ny prövning av varje åtgärd och samtliga åberopade dispensgrunder.

Dispens enligt 7 kap. 18 e § 1 miljöbalken

För dispens enligt 7 kap. 18 e § 1 miljöbalken krävs att området redan har tagits i anspråk på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Av förarbetena framgår att det ofta handlar om etablerade tomtplatser kring bostadshus (prop. 2008/09:119 s. 104–105).

De tidigare väderskydden var öppna, betydligt mindre än de nuvarande båthusen och saknade egna hemfridszoner. De tog endast i anspråk den mark där konstruktionerna stod. Omgivande mark och vattenområde hade därför fortfarande betydelse för strandskyddets syften.

I MÖD 2011:19 bedömde Mark- och miljööverdomstolen att en sjöbod normalt saknar egen hemfridszon och att tomtplatsen därför kunde begränsas till den markyta som byggnaden upptog. Domstolen fäste även vikt vid att nya anläggningar skulle utöka det privatiserade området.

Av MÖD 2015:7 framgår att en ändrad användning som medför en ökad privatisering kan vara förbjuden även om byggnaden redan finns. Avgörandet visar att det är den faktiska förändringen av områdets privata och avhållande karaktär som ska bedömas.

De nya båthusen är större och mer slutna än de tidigare väderskydden. Tillsammans med trädäcket, vägen, utfyllnaden och pålningen har de utökat det område som uppfattas som privat eller knutet till en särskild verksamhet.

Kommunstyrelsen bedömer därför att området inte var ianspråktaget på ett sådant sätt att det saknade betydelse för strandskyddets syften.

Dispens enligt 7 kap. 18 e § 3 miljöbalken

För dispens enligt 7 kap. 18 e § 3 miljöbalken krävs att området behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och att behovet inte kan tillgodoses utanför området.

Av förarbetena framgår att bestämmelsen ska tillämpas restriktivt. Det ska bland annat bedömas om behovet kan tillgodoses genom en gemensam anläggning eller på en annan plats. Hänsyn kan tas till om en alternativ placering skulle medföra orimliga kostnader eller betydande praktiska olägenheter (prop. 2008/09:119 s. 105).

Bryggan har en funktion som kräver ett läge vid vattnet. Kommunstyrelsen bedömer dock att arbetena på bryggan är en renovering som inte kräver strandskyddsdispens.

Båthusen kan ha en praktisk fördel av att ligga nära vattnet. Det är däremot inte visat att båda båthusen, med den storlek och utformning som de har, måste ligga på den aktuella platsen. Det är inte heller visat att förvaring, service och mottagning av gäster inte helt eller delvis kan ordnas utanför strandskyddsområdet.

Trädäcket, vägen och utfyllnaden har inte sådana funktioner att de måste finnas vid vattnet. Det är inte heller visat att det aktuella behovet inte kan tillgodoses utanför strandskyddsområdet.

I målen M 6370-12 och M 9186-13 har Mark- och miljööverdomstolen bedömt enskildas intressen av egna bad- och båtanläggningar som förhållandevis svaga när behovet kunnat tillgodoses på annat sätt. Även förarbetena anger att önskemål om en egen bad- eller båtplats normalt inte utgör särskilda skäl för dispens (prop. 1997/98:45 del 2 s. 89).

Dispens enligt 7 kap. 18 f § miljöbalken

Att det finns planer på en förvärvsverksamhet innebär inte i sig att strandskyddsdispens kan ges. För att bestämmelsen ska kunna användas måste samtliga krav vara uppfyllda:

- Den byggnad, anläggning eller åtgärd som dispensen gäller får inte vara avsedd för bostadsändamål för varaktigt boende eller tillfällig övernattning (Prop 2024/25:102 s 43ff).
- Den ska behövas för en förvärvsverksamhet som ska bedrivas varaktigt och som endast har en begränsad påverkan på strandskyddets syften.
- Verksamheten ska också bedrivas i ett område med låg bebyggelsegrad och lågt bebyggelsetryck.
- Det strandnära läget ska dessutom ge byggnaden eller anläggningen en fördel för dess funktion som inte kan uppnås utanför strandskyddsområdet.

Av förarbetena till 7 kap. 18 f § miljöbalken framgår att även en planerad, nystartad eller säsongsbetonad verksamhet kan vara varaktig. Vid bedömningen får bland annat affärsplan, ekonomisk kalkyl, verksamhetsspecifika tillstånd samt genomförda investeringar och inköp beaktas. Kravet på varaktighet syftar till att säkerställa att dispensgrunden

används för faktisk näringsverksamhet och inte som ett sätt att möjliggöra byggnader eller anläggningar för andra ändamål.

I överklagan till Länsstyrelsen skickade fastighetsägarna in en affärsplan. Denna innehåller en verksamhetsbeskrivning, ekonomiska kalkyler och uppgifter om hur verksamheten avses bedrivas. Kommunstyrelsen bedömer därför att underlaget talar för en avsikt att bedriva en långsiktig förvärvsverksamhet.

Enligt affärsplanen är det [redacted] som ska bedriva verksamheten från platsen. Bolaget köpte i januari 2023 flera fastigheter i Käxed av Allmänna arvsfonden. Bolaget äger fortfarande två, båda är obebyggda. Bolagets branschkod är för närvarande 16111 sågning av trä och 16112 hyvling av trä.

Stora delar av åtgärderna är dock utförda på fastigheten [redacted] Fastigheten har tidigare ägts av företaget men ägs sedan februari 2023 privat av nuvarande fastighetsägare. En del av åtgärderna ligger utanför fastigheten på mark och vatten som saknar ägare i fastighetsregistret. Av underlaget framgår att det finns kopplingar mellan fastighetsägarna och bolaget samt att bolaget avses använda eller hyra de anläggningar som uppförts på fastigheten.

Båthusen och övriga åtgärder utfördes av de nuvarande fastighetsägarna under 2023 och 2024. Affärsplanen är daterad den 14 mars 2025 och togs alltså fram efter att åtgärderna redan hade utförts.

För att dispens ska kunna ges enligt 7 kap. 18 f § miljöbalken är det emellertid inte tillräckligt att en verksamhet planeras. Det måste också vara visat att de byggnader, anläggningar och åtgärder som dispensen avser behövs för verksamheten samt att det strandnära läget ger en funktionell fördel som inte kan uppnås utanför strandskyddsområdet.

Att bolaget avses använda eller hyra anläggningarna innebär inte i sig att det är visat att samtliga utförda åtgärder, med den storlek, utformning och placering som de har, behövs för den planerade verksamheten.

Underlaget visar att verksamheten har behov av tillgång till vatten och en brygganläggning. Det är däremot inte visat att båda båthusen, trädäcket, vägen, utfyllnaden och den övriga pålningen, med den omfattning och utformning som de har, behövs för den planerade verksamheten eller att motsvarande funktion inte kan uppnås genom mindre ingripande lösningar.

Behovet av bryggan och båthusen

Det räcker inte att bryggan och båthusen kan användas i verksamheten. Varje byggnad och anläggning ska också behövas för verksamheten. Det strandnära läget ska ge den aktuella åtgärden en fördel för dess funktion som inte kan uppnås utanför strandskyddsområdet.

Kommunstyrelsen bedömer att bryggan kan behövas för den planerade båtverksamheten. Gästerna behöver kunna stiga på och av båtarna vid vattnet. Bryggans funktion kan därför inte uppnås utanför strandskyddsområdet. Kommunstyrelsen har dock bedömt att arbetena på bryggan är en renovering som inte kräver strandskyddsdispens.

Affärsplanen innehåller en utförlig beskrivning av verksamhetens behov av båtar, brygga och tillgång till vatten. Däremot innehåller den endast begränsade uppgifter om båthusens funktion i verksamheten. Det framgår inte närmare vilken funktion respektive båthus ska fylla i verksamheten, vilka ytor som krävs för verksamheten eller varför förvaring, service och mottagning av gäster inte helt eller delvis kan ordnas i byggnader utanför strandskyddsområdet.

Att båthusen nämns i affärsplanen är därför inte i sig tillräckligt för att visa att de med den storlek, utformning och placering som de har, behövs för verksamheten. Underlaget visar inte heller att motsvarande funktionella fördel inte kan uppnås genom en annan lösning. Kommunstyrelsen bedömer vidare att det inte är visat att båthusen, trädäcket eller vägen får en sådan funktionell fördel av det strandnära läget som inte kan uppnås utanför strandskyddsområdet.

Verksamhetens sammantagna påverkan

En förutsättning för dispens är att verksamheten endast har en begränsad påverkan på strandskyddets syften.

Av propositionen framgår att bedömningen ska göras utifrån verksamhetens sammantagna påverkan. Bedömningen kan därför inte begränsas till den markyta som bryggan och båthusen upptar. Även hur åtgärderna och strandområdet ska användas behöver vägas in.

Vid bedömningen ska bland annat hänsyn tas till områdets betydelse för friluftslivet samt växt- och djurlivet, åtgärdernas storlek och placering, antalet besökare och mängden trafik samt om verksamheten får en avhållande effekt på allmänhetens möjlighet att använda området.

Den planerade verksamheten omfattar inte endast guidade fisketurer utan även båtcharter, persontransporter, företagsevent och annan besöksverksamhet. Enligt affärsplanen ska verksamheten successivt byggas

ut och vid full drift bedrivas med två båtar och uppgå till omkring 488 turer per säsong.

Verksamheten ska bedrivas från maj till oktober och omfatta aktiviteter under morgon, dag och kväll. Platsen ska regelbundet användas för mottagning av gäster, av- och påstigning, lastning och lossning, förvaring, service samt återkommande båtrörelser.

Att varje enskild tur omfattar ett begränsat antal personer innebär inte i sig att påverkan är begränsad. Bedömningen ska göras utifrån verksamhetens samlade omfattning och användningen av platsen under hela säsongen.

Kommunstyrelsen bedömer att verksamhetens omfattning och återkommande användning av strandområdet talar mot att verksamheten endast medför en begränsad påverkan på strandskyddets syften.

Allmänhetens tillgång till området

Fastighetsägarna har uppgett att allmänheten fortfarande kan passera området. Att det rent fysiskt går att passera är relevant, men det är inte ensamt avgörande. Det ska också bedömas om verksamheten gör att allmänheten uppfattar området som upptaget eller som en plats där den inte bör vistas.

Bryggan och båthusen ska användas för att ta emot gäster, för av- och påstigning, förvaring och service. Återkommande vistelse av gäster och personal samt förekomsten av båtar, utrustning och annan verksamhet kan ge området en tydlig karaktär av verksamhetsplats. En sådan användning kan få en avhållande effekt på allmänheten. Propositionen anger att en sådan effekt ska vägas in i bedömningen.

Av underlaget framgår inte var den fria passagen går, vilka ytor gästerna ska använda, var utrustning ska hanteras eller om allmänheten kan använda strandområdet samtidigt som verksamheten pågår. Det framgår inte heller om bryggan ska vara tillgänglig för allmänheten.

Underlaget visar inte att verksamhetens påverkan på allmänhetens tillgång till området blir begränsad.

Djur- och växtlivet

Fastigheten ligger i Höga Kusten men i ett område med grunda bottnar. Grunda bottnar har vanligen högt värde för växt- och djurlivet och är speciellt högt i Höga Kusten då det inte finns så många grunda områden.

Verksamheten ska bedrivas från maj till oktober och omfatta aktiviteter under olika tider på dygnet. Vid full drift planeras ett stort antal återkommande båtrörelser under säsongen.

Det saknas en närmare redovisning av områdets naturvärden på land och i vatten. Det saknas också uppgifter om hur verksamheten kan påverka känsliga arter och livsmiljöer, lek i vattnet, strandvegetation och botten.

Påverkan från båtrörelser, buller, belysning, bränslehantering och båtservice har inte heller redovisats närmare. Dessa omständigheter ska enligt förarbetena vägas in när verksamhetens sammantagna påverkan bedöms.

Bebyggelsegrad och bebyggelsetryck

Fastighetsägarna har framhållit att platsen ligger i en liten by som inte utgör tätort enligt Statistiska centralbyråns definition.

Att ett område ligger utanför en statistiskt avgränsad tätort innebär dock inte automatiskt att både bebyggelsegraden och bebyggelsetrycket är låga. Enligt propositionen ska bebyggelsegraden bedömas utifrån i vilken omfattning marken i området tagits i anspråk för fritidshus och annan bebyggelse. Bebyggelsetrycket ska bedömas utifrån efterfrågan på mark i området eller närområdet.

Området ligger centralt i Höga Kusten med närheten till Nationalparken Skuleskogen och Naturum vid Skulebergets reservat som är ett av de mesta attraktiva områdena för boende och besöksnäring i kommunen.

En stor del av fastigheterna i Käxed och dess närområde är redan bebyggda. Under 2025 och 2026 har kommunstyrelsen beslutat om både bygglov och förhandsbesked för flera hus. Det visar att det finns både befintlig bebyggelse och ett fortsatt intresse av att bygga i området.

Kommunstyrelsen bedömer mot den bakgrunden att det inte är visat att området uppfyller kravet på både låg bebyggelsegrad och lågt bebyggelsetryck.

Kommunstyrelsen bedömer sammantaget att det inte är visat att de utförda åtgärderna, med den omfattning de har, behövs för verksamheten. Det är inte heller visat att verksamhetens sammantagna påverkan på strandskyddets syften endast blir begränsad eller att området uppfyller kraven på låg bebyggelsegrad och lågt bebyggelsetryck. Samtliga förutsättningar för dispens enligt 7 kap. 18 f § miljöbalken är därför inte uppfyllda.

Bestämmelser som beslutet har grundats på

7 kap. 13 § miljöbalken anger strandskyddets syften.

7 kap. 15 § miljöbalken anger vilka byggnader, anläggningar och åtgärder som är förbjudna inom strandskyddsområde.

7 kap. 18 e § 1 miljöbalken innebär att det som särskilt skäl får beaktas om området redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.

7 kap. 18 e § 3 miljöbalken innebär att det som särskilt skäl får beaktas om området behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området.

7 kap. 18 f § miljöbalken innehåller det särskilda skälet för vissa varaktiga förvärvsverksamheter med begränsad påverkan på strandskyddets syften i områden med låg bebyggelsegrad och lågt bebyggelsetryck.

7 kap. 25 § miljöbalken anger att hänsyn även ska tas till enskilda intressen och att en inskränkning inte får gå längre än vad som krävs för att skyddets syfte ska kunna tillgodoses.

7 kap. 26 § miljöbalken anger att dispens endast får ges om den är förenlig med strandskyddets syften.

26 kap. 9 § miljöbalken ger tillsynsmyndigheten rätt att besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken ska följas

Beslutsunderlag

Bilaga med följande innehåll:
Översiktskarta över vad som ska tas bort
Ortofoton från 2024 och 2022
Ortofoton över strandlinjen 2024 jämfört med 2022
Jämförelse av storlekar 2024 och 2022
Bild på väderskydden innan de revs och innan vägen byggdes
Bilder från platsbesök 2025-09-19
Gammal bygglovshandling där väderskydden är utpekad som båtplats
Karta över bebyggelse i Käxed

Avgift

Tillsynsavgiften är timbaserad och kommer att debiteras efter avslutat ärende.

Överklagandehänvisning

Beslutet kan överklagas inom tre veckor.

Beslutet skickas till

Miljö- och byggavdelningen, som vidaresänder beslutet till berörda.

§ 111 Gårdsförsäljning High Coast Whiskey

Diarienummer: MOB-2026-684

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen avslår High Coast Distillery AB:s ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning.

Skäl till beslut

Bolaget har i sin ansökan uppgett att den totala årsproduktionen av spritdrycker år 2025 var 261 713 liter. Bolagets årsproduktion överstiger således väsentligt den gräns som lagstiftaren har ansett förenligt med reformens syfte och förutsättningarna för att meddela tillstånd till gårdsförsäljning är därför inte uppfyllda.

Att bolaget uppgett att man under 2026 kommer att minska sin produktionsvolym föranleder inte någon annan bedömning.

Ärendet

High Coast Distillery AB, org.nr. inkom 2026-06-02 med en ansökan om tillstånd för gårdsförsäljning på High Coast Distillery, Sörviken 140, 872 96 Bjärtrå. Ansökan avser försäljning av spritdrycker samt provsmakning av egentillverkade alkoholdrycker, året runt mellan klockan 10.00 till och med klockan 20.00.

Av ansökan framgår att total produktionsvolym av spritdrycker för föregående verksamhetsår uppgår till **261 713** liter.

Företrädare för bolaget har uppgett att man under innevarande verksamhetsår tagit ett beslut att minska produktionsvolymen av spritdrycker till 70 000 liter. Sökanden har ombetts att inkomma med ett protokoll som styrker detta vilket sökanden ännu inte gjort.

Ansökan är undertecknad av behörig firmatecknare.

Beskrivning av verksamhet

Av ansökan framgår att verksamhetsutövaren producerar spritdrycker och jästa alkoholdrycker under 10 volymprocent. Tillverkningen sker på destilleriet med adress Sörviken 140, 872 96 Bjärtrå. Försäljningen kommer att ske på destilleriets besökscenter på samma adress.

Sökanden har inkommit med en kortare beskrivning av besöksarrangemangen som bland annat omfattar allmän information, historien bakom destilleriet samt rundvandring. Besöksarrangemangen uppskattas ta ungefär 1 - 1 ½ timme att genomföra.

Handläggning och utredningsåtgärder
Ansökan bedömdes ha de handlingar som behövs för att fatta beslut den 16 september 2026.

Då det redan av ansökan framgår att tillverkarens årsproduktion av spritdrycker för föregående kalenderår överskrider de volymbegränsningar som framgår av lag har inga ytterligare utredningsåtgärder vidtagits i ärendet.

Uppgifter av betydelse för beslutet har kommunicerats med sökanden i den omfattning som krävs.

Bestämmelser som beslutet har grundats på

Alkohollag (2010:1622) 1 kap. 14 § - Med årsproduktion avses de volymer som har tillverkats under kalenderåret närmast före de år då gårdsförsäljningen sker.

Alkohollag (2010:1622) 5 a kap. 2 § 2 p. - Gårdsförsäljningstillstånd får meddelas en oberoende tillverkare som yrkesmässigt och på egen hand tillverkar alkoholdrycker, om tillverkarens årsproduktion av spritdrycker inte överstiger 75 000 liter.

Förvaltningslag (2017:900) 9 § - Ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts.

Förvaltningslag (2017:900) 23 § - En myndighet ska se till att ett ärende blir utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver.

Beslutsunderlag

Inget övrigt beslutsunderlag finns

Avgift

6 990 kronor

Överklagandehänvisning

Beslutet kan överklagas inom tre veckor.

Beslutet skickas till

Miljö- och byggavdelningen, som vidaresänder beslutet till berörda.

§ 112 Delegationsordning för kommunstyrelsens miljö- och byggavdelning

Diarienummer: MOB-2026-1

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Anta delegationsordning för kommunstyrelsens miljö och byggavdelning.
2. Den nya delegationsordningen gäller från 1 december 2026.

Ärendet

Delegationsordningen har ändrats när det gäller vem som tar beslut i miljö- och byggchefens ställe när denne är utsedd som delegat. I dessa fall kan den med samordnande ansvar inom ämnesområdet fatta beslut.

Förändringen underlättar i semestertider och annan frånvaro i de fall beslut behöver tas snabbt.

Beslutsunderlag

Delegationsordning
Bilaga med delegater

Beslutet skickas till

Miljö- och byggavdelningen

§ 113 Indexhöjning av myndighetstaxor 2027

Diarienummer: MOB-2026-1

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Timavgiften i taxorna för tillsyn och prövning enligt miljöbalken, pl an- och bygglagen, lagen om receptfria läkemedel, strålskyddslagen, lagen om animaliska biprodukter, alkohollagstiftningen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt uppdragstaxan höjs till 1200 kr och de fasta a vgifterna höjs med 3 %, samma procentsats som timavgiften.
2. Timavgiften för prövning, kontroll och andra uppgifter inom livsmedelsområdet höjs till 1267 kr.
3. Prisändringarna börjar gälla 1 januari 2027.

Ärendet

Kommunstyrelsen har tillsyn och prövning enligt en mängd olika lagstiftnin gar. De flesta ger kommunen rätt att ta betalt för sitt arbete. I november 2018 beslutade fullmäktige om taxor för tillsyn och prövning enli gt miljöbalken, plan- och bygglagen, lagen om receptfria läkemedel, stråls kyddslagen samt lagen om animaliska biprodukter. Det togs också beslut om taxa för uppdragsverksamhet, d.v.s. för tjänster inom miljö och byggområde t som inte är myndighetsutövning, t ex hjälp med provtagning och föreläsnin gar. Taxan för alkohol och tobakstillsyn beslutades november 2022. Timpriset är densamma i alla dessa taxor.

Taxan för prövning, kontroll mm enligt livsmedelslagen beslutades också i november 2022. Där är timtaxan högre eftersom den även ska täcka en del kostnader för provtagning mm.

Taxorna är baserade på Sveriges kommuner och landstings (SKL:s) underla g för taxor för miljöbalken och plan- och bygglagstiftningen. Dessa underla g är gjorda så att de ska ge full kostnadstäckning. I taxorna finns bestämmel ser om att kommunstyrelsen får justera avgifterna med SKR:s prisindex för kommunal verksamhet. Indexet för oktober 2026 är 3 %.

Ekonomi och finansiering

Detta beslut kräver ingen finansiering.

Måluppfyllelse

Detta beslut går i linje med kommunens övergripande mål om god ekonomisk hushållning eftersom miljö- och byggavdelningen kan debitera i enlighet med reella kostnader

Beslutsunderlag

PKV -2610

Beslutet skickas till

Miljö- och byggavdelningen.

§ 114 Åtgärder med anledning av utredning om spelsatsningen

Diarienummer: KS 2026/923

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Godkänna åtgärdsförslagen.
2. Uppdra till kommundirektören att kontinuerligt under 2027 återrapportera arbetets fortskridande till kommunstyrelsen.

Ärendet

Bakgrund

Kommunstyrelsen beslutade 2026-02-10 (KS 2025/1167):

1. Kommundirektören ges i uppdrag att utarbeta en uppdragsbeskrivning för att kunna upphandla en extern resurs för utvärdering avseende projekt kopplade till High Coast Game Village, även kallad Spelbyn i Nordingrå.
2. Kommunstyrelsens arbetsutskott ges i uppdrag att godkänna uppdragsbeskrivningen och fatta eventuella beslut kopplat till upphandlingen.
3. Utvärderingen ska presenteras för kommunstyrelsen när den är färdigställd och kommunstyrelsens arbetsutskott ska i samband med detta föreslå eventuella åtgärder.

Syftet med uppdraget var att utvärdera och föreslå förbättringsåtgärder. Målsättningen var att utredningen skulle ge en objektiv bild av systematiska brister och bidra till att de kan åtgärdas.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutade därefter, 2026-03-24 (KS 2026/388), att godkänna upprättade förfrågningsunderlag och genomföra en direktupphandling.

Upphandlingsprocessen drog ut på tiden eftersom det inte inkom några anbud vare sig vid första eller andra annonseringen. Därefter reviderades förfrågningsunderlaget något och framför allt så utökades bedömningen av uppdragets omfattning.

2026-06-09 godkände kommunstyrelsens arbetsutskott (KS 2026/631) de reviderade förfrågningsunderlagen och en förnyad annonsering genomfördes. Denna gång inkom ett anbud och 2026-06-26 tilldelades företaget Azets utredningsuppdraget (KS 2026/606).

Utredningen

Azets har på uppdrag av Kramfors kommun genomfört en oberoende, extern utredning av spelsatsningen; kommunens satsning på att skapa förutsättningar för etableringen av ett lokalt spelutvecklingskluster i Höga Kusten-regionen. Utredningen har granskat nio beslut avseende genomförandet av projekt/förstudier samt ekonomiska bidrag från perioden 2019–2024, ur aspekter som styrning, uppföljning, intern kontroll samt administrativa och ekonomiska processer. Därtill har utredningen granskat faktiska effekter på näringsliv och samhälle till följd av spelsatsningen. Ansatsen har varit att besvara den övergripande frågeställningen: ”Har kommunstyrelsen säkerställt en ändamålsenlig styrning, kontroll och uppföljning av spelsatsningen?”

Utredningen konstaterar att *”de granskade projekten och besluten har genomsyrats av en uttalad strategisk ambition att etablera en lokal spelutvecklingsindustri i regionen genom samverkan med det lokala näringslivet och stärkta utbildningsmöjligheter. Spelsatsningen har således haft ett tydligt syfte, och genomförandet har varit konsekvent och strategiskt.”*

Samhällsmässiga effekter

Utredningen konstaterar att flera av de effekter som pekades ut i den inledande förstudien, vilken låg till grund för hela spelsatsningen, har uppnåtts. Tydligast är etableringen av Spelbyn i Nordingrå samt implementeringen av en lokal utbildning inom spelutveckling på Hola Folkhögskola. Flera aktörer, i form av lokala krafter, kommunen, utbildningsinstanser och externa investerare, har bidragit till att skapa en lokal spelutvecklingsbransch som omfattar företagsetableringar och utbildningsinsatser. Bland de företag som är etablerade i Spelbyn nämns gemensamma kontakter, nätverksbyggande och kunskapsutbyte som fördelar som generas av klusterverksamhet. Detta talar för att de samverkanseffekter som beskrivits som potentiella i flera förstudier också genererar reellt värde. I utredningen framgår att flera intervjuade uttrycker att Spelbyn stärkt förankringen i lokalsamhället på flera olika sätt. Utredningen beskriver även att mer långsiktiga effekter av spelsatsningen

behöver följas upp på längre sikt för att ge ett mer validerat resultat vad gäller effekthemtagning.

Sammanfattning av brister

I det löpande arbetet såväl som i beslutsprocesser har spelsatsningen präglats av informella arbetssätt samtidigt som dokumenterade styr- och kontrollprocesser varit begränsade. Utredningen har identifierat återkommande brister i dokumentation, riskhantering, uppföljning och formalisering av roller och ansvar i samtliga genomförda projekt och beslut. Den bevarade dokumentationen är inte tillräcklig för att ge en tydlig bild över hur projekten och besluten har genomförts och vilket resultat de haft.

Förutom avsaknad av uppföljningsdokumentation bedömer utredningen att det finns brister i den dokumentation som speglar de politiska beslutsprocesserna. Endast två av nio politiska beslut bedöms omfatta tillräckliga underlag som gör det möjligt att säkerställa att beslutsprocessen varit korrekt och på vilka grunder som beslutet fattats.

Sammanfattande omdöme

Sammantaget bedömer utredningen att spelsatsningen genererat effekter som linjerar med den strategi med vilken kommunen företog sig spelsatsningen, och som omnämndes som potentiella i den inledande förstudien. Samtidigt har satsningen genomförts med tydliga brister som framför allt avser avsaknad av etablerade processer och strukturer för styrning, riskhantering, dokumentation och uppföljning. Detta har medfört ökade risker för bristande transparens, otillräcklig intern kontroll samt försvårat ansvarsutkrävande och uppföljning.

Utredningens förslag till åtgärder

- Kommunen bör implementera en kommungemensam projektstyrningsmodell.
- En riskhanteringsmodell bör införas.
- Kommunen bör stärka administrativa processer och kunskap kring bevarande av projektdokumentation och diarieföring. Ärendehanboken behöver implementeras och kunskap avseende arkivlagens, offentlighet- och sekretesslagens och förvaltningslagens krav på dokumenthantering bör stärkas.
- Stärk stödfunktioners ansvar och proaktivitet. En arbetskultur där stödfunktioner, så som ekonomifunktion och administrativ funktion, tar proaktiva initiativ och bidrar till en tät samverkan med verksamheten stärker effektiviteten i kärnverksamheten och bidrar

även till tydligare strukturer och transparens i dokumentation och uppföljning.

- Tydliggör krav på återrapportering av bidrag och medfinansieringsinitiativ.

Kommunledningsförvaltningens bedömning och förslag

Utredningens resultat

Kommunledningsförvaltningens bedömning är att det inte finns några principiellt viktiga överraskningar i utredningen. De brister som påtalas är dels i linje med det som framkom i medias granskning tidigare, dels de konstateranden som förvaltningen själv gjort. Förvaltningens bedömning är att utredningen på ett bra och konkret sätt beskriver de brister som funnits. Utredningen bedöms ge en objektiv bild av systematiska brister och den bidrar till att de kan åtgärdas.

Utredningens rekommendationer finns inarbetade i de punkter som beskrivs nedan.

Redan genomförda eller initierade åtgärder

Nedan beskrivs kortfattat och översiktligt några av de åtgärder som antingen redan är genomförda eller som det för närvarande arbetas med.

1. Förvaltningsrapporterna till kommunstyrelsen har utvecklats. Exempelvis ges regelbundet statusrapporteringar av pågående projekt som kommunstyrelsen beslutat om.
2. Delegationsordningen har reviderats. Dels har avsnitt som rör upphandling utvecklats, dels har kommunstyrelsens arbetsutskotts mandat att besluta i vissa frågor tydliggjorts.
3. Riktlinjen för attest har reviderats. Bland annat har beloppsgränser vid attest tydliggjorts och ”Projektledare” har fått en egen roll i attestkedjan.
4. Kommunledningsförvaltningens organisation har förändrats i flera delar. Bland annat har ekonomiavdelningen förstärkt ekonomistyrningen genom att utse controllers som ska ingå i förvaltningarnas ledningsgrupper och kan därmed stödja, följa upp och utveckla på ett bättre sätt.
5. Administrativa avdelningen har utökats med en tjänst för att möjliggöra ett mer proaktivt arbete kring informationshantering, utbildning och uppbyggnad av bättre rutiner.

6. En omfattande utredning om bland annat styrning och ledning, intern kultur och olika avdelningars grunduppdrag har initierats av kommundirektören och det arbetet pågår.
7. En projektstyrningsmodell är vald men den är ännu inte resurssatt och implementerad i organisationen.

Förslag på ytterligare åtgärder

I Kommunstyrelsens beslut från februari 2026 så framgår att kommunstyrelsens arbetsutskott i samband med utredningens överlämnande även ska föreslå åtgärder. Förvaltningens föreslår följande åtgärder:

1. **Återrapportering av delegationsbeslut**: Delegationsbeslut fattade av kommunstyrelsens ordförande eller kommunstyrelsens arbetsutskott ska återrapporteras med fördjupad information till kommunstyrelsen.
2. **Beslutsunderlag för utvecklingsprojekt**: Tjänsteutlåtanden och beslutsunderlag rörande utvecklingsprojekt ska vidareutvecklas så att rättsliga aspekter, legalitet och riskbedömningar tydligt framgår.
3. **Projektuppföljning**: Rutiner för löpande uppföljning och återrapportering av utvecklingsprojekt ska förtydligas och systematiseras.
4. **Extern finansiering:** Krav och rutiner för återrapportering av erhållna bidrag och medfinansieringsinitiativ ska tydliggöras.
5. **Involvering av stödfunktioner:** En fast rutin ska utformas för att involvera stödfunktioner inom ekonomi och administration redan vid uppstarten av projekt och riktade satsningar.
6. **Avtals- och mallhantering:** Existerande malldokument och avtalsrutiner ska ses över och kompletteras med checklistor för att säkerställa formell korrekthet vid avtalstecknande.
7. **Utbildningsplan i kommunalrätt:** En långsiktig och hållbar utbildningsplan ska upprättas avseende kommunalrätt, offentlighet och sekretess samt god förvaltningssed.
8. **Komplettera projektstyrningsmodellen** med att tydliggöra att riskanalyser utförs/kompletteras när förutsättningarna ändras.
9. **Kommunjurist:** Överväg att anställa en kommunjurist. Det är en funktion som saknas idag.

Kramforsbon
Att systematiskt utvärdera genomförda satsningar och öppet åtgärda identifierade brister stärker långsiktigt förtroendet för kommunen som organisation och säkerställer en god hushållning med allmänna medel.

Medarbetare
Åtgärderna innebär att berörda avdelningar får nya uppdrag och krav på förändrade arbetssätt. Detta påverkar arbetssituationen och kan medföra att annat planerat utvecklingsarbete behöver prioriteras om eller fördröjas.

Ekonomi och effektivitet
Kostnaden för den externa utredningen uppgår till cirka 600 000 kronor och belastar kommunstyrelsens budget. Utgiften ryms inom kommunstyrelsens budgetram. Helårsprognosen för 2026 beräknas till +6,4 miljoner kronor.

Samråd
Ärendet har beretts i samråd med berörda avdelningschefer inom kommunledningsförvaltningen.

Beslutsunderlag

Rapport - Utredning av spelsatsningen ”Spelbyn” KS 2026/998
Kommunstyrelsens beslut 2026-02-10, § 10 KS 2025/1167
KSAU beslut 2026-03-24, § 2 KS 2026/338
KSAU beslut 2026-06-09, § 4 KS 2026/631
Tilldelningsbeslut 2026-06-26 KS 2026/606

Beslutet skickas till

Revisionen
Kommundirektören
Ekonomichef
Administrativ chef
Tillväxtchef

§ 115 Undantag gällande arbetstid enligt avtal om särskilda bestämmelser för viss jourtjänstgörande personal, bilaga J

Diarienummer: KS 2026/928

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Undantag angående arbetstid enligt avtal om särskilda bestämmelser för viss jourtjänstgörande personal, enligt bilaga J ska tillämpas för arbetsplatser enligt bilaga.

Ärendet

Ärendet avser beslut om undantag från regler om arbetstid enligt avtal om särskilda bestämmelser för viss jourtjänstgörande personal, enligt bilaga J.

Inom funktionsstödsverksamheten hade många arbetsplatser tidigare dygnspass, under några år har nu de nya arbetstidsreglerna följts enligt gällande direktiv. Det har funnit möjlighet till avvikelse efter beslut i kommunstyrelsen vilket hanterats restriktivt utifrån SKR:s vägledning. Detta har inneburit fler och kortare arbetspass vilket upplevs vara till nackdel för både brukare och medarbetare. En förändring skulle kunna ge en kvalitetshöjning för verksamhetens brukare då det blir lugnare och tryggare.

Funktionsstödsverksamheten har under en längre tid, mer eller mindre sedan Covid-pandemin haft höga sjuktal. De höga sjuktalen kan sannolikt till viss del kopplas till att schemaläggningen upplevs försämrad pga regelverkets begränsningar men också andra förändringar som gjorts i schemaläggningen på senare år. Detta leder i sin tur till svårigheter att bemanna verksamheterna och höga övertidsuttag vilket ytterligare försämrar arbetsmiljön och driver väldigt stora kostnader. Den generella bilden är att medarbetare upplever sämre möjlighet till återhämtning med nuvarande schemaläggning.

Att återgå till dygnspass är något som många medarbetare efterfrågar. Utifrån verksamhetsområdets bemanningsutmaningar föreslår därför att dygnspass återinförs. Detta för att skapa en bättre kontinuitet och kvalitet för brukarna i verksamheten.

Kramforsbon
Beslutet bedöms kunna stärka kontinuiteten i stödet genom färre personalbyten under dygnet och därmed bidra till ökad trygghet och kvalitet för brukarna.

Medarbetare
Beslutet möjliggör en schemaläggning som många medarbetare efterfrågar och som kan förbättra förutsättningarna för återhämtning. Arbetsmiljö och återhämtning behöver följas upp vid införandet av dygnspass.

Ekonomi och effektivitet
Beslutet medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Om förändringen bidrar till minskad sjukfrånvaro och lägre övertidskostnader kan det ge positiva ekonomiska effekter och en mer hållbar bemanning.

Samråd
Löpande dialog har förts med Kommunal i frågan över tid och är riskbedömd enligt Arbetsmiljölagen och förhandlad enligt Medbestämmandelagen.

Beslutsunderlag

Bilaga arbetsplatser som omfattas av beslutet, KS 2026/928
Riskbedömning angående dispens/undantag arbetstid hela Funktionsstöd 2026-10-06, KS 2026/928
Förhandlingsprotokoll enligt MBL §11 angående förändrad arbetstidsförläggning, #1-21, KS 2026/928
Bilaga-J-i-lydelse-2024-04-01-korr, KS 2026/928

Beslutet skickas till

Centrala parters arbetstidsnämnd, info@skr.se
(ange i ämnesraden att ärendet gäller beslut enligt Bilaga J om avvikelse från regler om dygnsvila inom funktionshinderområdet.)
Förvaltningschef Välfärdsförvaltningen
HR-avdelningen

§ 116 Mål- och resursplan (budget) 2027 med planåren 2028 och 2029

Diarienummer: KS 2026/804

Slutlig beslutsinstans

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande:

1. Fastställa mål- och resursplan (MRP) 2027 med planår 2028 och 2029 inklusive mål för god ekonomisk hushållning för kommunen.
2. Utdebiteringen fastställs för år 2027 till oförändrat 23,14 krona per skattekrona.
3. Fastställa ramen för revisorernas anslag för granskning av kommunens verksamhet och lekmannarevision av kommunens bolag och stiftelser till 1 661 000 kr.
4. Till kommunstyrelsens förfogande för lönereserv avseende gemensamma löneökningar 2027 anvisa 0,3 % av bedömd summa 2 497 000 kr.
5. Maximal låneram för kommunstyrelsen fastställs till 220 000 000 kr.
6. Beslutspunkterna 7-10 nedan är en del av ägardirektiv för bolagen ingående i kommunhuskoncernen, helägt av Kramfors kommun. Beslutspunkt 11 avser ett ägardirektiv för det delägda bolaget Höga Kusten Airport AB.
7. Fr.o.m. 2027-01-01 såsom för egen skuld ingå borgen för 626 000 000 kr gällande låneförpliktelser i Krambo AB upp till ett högsta lånebelopp om 626 000 000 kr jämte därpå löpande ränta och kostnader varav 626 000 000 kr mot borgensavgift med 0,4 %.
8. Fr.o.m. 2027-01-01 såsom för egen skuld ingå borgen för 391 000 000 kr gällande låneförpliktelser i Kramfast AB upp till ett högsta lånebelopp om 391 000 000 kr jämte därpå löpande ränta och kostnader med totalt högsta lånebelopp beräknade på skuldebrevens ursprungliga lånebelopp varav 391 000 000 kr mot borgensavgift med 0,4 %.
9. Fr.o.m. 2027-01-01 såsom för egen skuld ingå borgen för 120 000 000 kr gällande låneförpliktelser i Kramfors Mediateknik

AB upp till ett högsta lånebelopp om 120 000 000 kr jämte därpå löpande ränta och kostnader beräknade på skuldebrevens ursprungliga lånebelopp varav 100 000 000 kr mot borgensavgift med 0,4 %.

10. Fr.o.m. 2027-01-01 fastställa följande interna kreditlimiter för nyttjande av koncernkonto; Krambo AB 5 000 000 kr, Kramfast AB 5 000 000 kr, Kramfors Kommunhus AB 2 500 000 kr, Kramfors Mediateknik AB 500 000 kr, Räddningstjänstförbundet Höga Kusten-Ådalen 500 000 kr samt Höga Kusten Airport AB 7 500 000 kr.
11. Fr.o.m. 2027-01-01 såsom för egen skuld ingå borgen för 10 000 000 kr gällande låneförpliktelser i Höga Kusten Airport AB upp till ett högsta lånebelopp om 10 000 000 kr jämte därpå löpande ränta och kostnader med totalt högsta lånebelopp beräknade på skuldebrevens ursprungliga lånebelopp varav 10 000 000 kr mot borgensavgift med 0,4 %.

Deltar inte i beslutet

Anders Åkerman (C), Ida Stafrin (C) och Amanda Karlsson (M) deltar ej i beslutet.

Ärendet

Mål- och resursplanen (MRP) utgör kommunens centrala styrdokument och lägger grunden för verksamhet och ekonomi under perioden 2027–2029. Förslaget baseras på gällande kommunövergripande mål samt förändrade demografiska och ekonomiska förutsättningar, där SKR resursfördelningsmodell (prislappsmodellen) tillämpats för förvaltningarnas ramar. Förutom verksamhetsramar och investeringsbudget innefattar förslaget även fastställande av utdebitering, intern låneram, lönereserv, ram för revisionen samt borgensramar och kreditlimiter för kommunens bolag.

Kramforsbon

Beslutet påverkar invånarna genom att fastställa kommunens övergripande mål, prioriteringar och resursfördelning för välfärd och kommunal service.

Medarbetare

Beslutet sätter de ekonomiska ramarna för verksamheternas planering, kompetensförsörjning och arbetsmiljöarbete under planperioden.

Ekonomi och effektivitet

Beslutet fastställer de finansiella ramarna, investeringsbudgeten och målen för god ekonomisk hushållning i syfte att säkerställa en långsiktigt hållbar ekonomi i kommunkoncernen.

Samråd

Ärendet behandlas vid den centrala samverkansgruppen (CSG) 2026-11-13.

Beslutsunderlag

Mål- och resursplan 2027 med planår 2028 och 2029
Nyckeltal till mål- och resursplan 2027

Beslutet skickas till

Delges samtliga nämnder
Samtliga förvaltningschefer
Kommundirektör

Ekonomichef

HR-chef

Krambo AB

Kramfast AB

Kramfors Kommunhus AB

Kramfors Mediateknik AB

Räddningstjänstförbundet Höga Kusten-Ådalen

Höga Kusten Airport AB

Revisionen

Kramfors kommuns pensionsstiftelse

§ 117 Taxa för Kramfors kommuns vatten- och avloppsanläggningar 2027

Diarienummer: KS 2026/1003

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen väljer att inte yttra sig i ärendet och överlämnar därmed ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Ärendet

Beredning av ärenden och kommunstyrelsens roll:

Kommunallagen (kap 5) reglerar hur ärenden som kommunfullmäktige beslutar om ska beredas. 26 § Innan ett ärende avgörs av fullmäktige, ska det ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning.

28 § Styrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning. Styrelsen ska lägga fram förslag till beslut i ett ärende, om inte någon annan nämnd eller en fullmäktigeberedning har gjort det.

När det gäller det aktuella beslutet om Taxa för Kramfors kommuns vatten- och avloppsanläggningar 2026 innebär kommunallagen att kommunstyrelsen har rätt att yttra sig men inte någon skyldighet att göra så. Produktionsnämndens beslut går således direkt till kommunfullmäktige och ett eventuellt yttrande från kommunstyrelsen blir ett beslutsunderlag till det ärendet.

Beslutsunderlag

Beslut Produktionsnämnden 2026-11-04 § 36
Taxa för Kramfors kommuns vatten- och avloppsanläggningar 2027

§ 118 Ansökan om partistöd 2027

Diarienummer: KS 2026/515

Slutlig beslutsinstans

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande:

1. Bevilja samtliga representerade partier i kommunfullmäktige partistöd 2027.
2. Bevilja Norrlandspartiet och Miljöpartiet partistöd för perioden 2026-10-15 till 2026-12-31.

Ärendet

Samtliga representerade partier i kommunfullmäktige har begärt partistöd för 2027. Alla partier har därmed lämnat in ”Begäran om partistöd med redovisning och granskningsintyg”. Redovisningen ska visa på att partistödet har använts för ändamålet att stärka den kommunala demokratin (KL 4 kap 29 §).

Det är kommunfullmäktiges presidium som föreslår kommunfullmäktige att ta beslut om utbetalning av partistöd. Beslut om partistöd ska tas årligen med respektive partis begäran och redovisning med granskningsintyg som beslutsunderlag. Partistödet betalas ut vid två tillfällen under året.

Norrlandspartiet och Miljöpartiet tog plats i kommunfullmäktige efter de allmänna valen i september 2026. Dessa partier har därmed rätt till partistöd för den period under 2026 som de varit invalda i kommunfullmäktige, vilket är 2026-10-15 till 2026-12-31. Kommunfullmäktige föreslås därför betala ut partistöd för den perioden till Norrlandspartiet och Miljöpartiet. Beräkningen av partistödet för den perioden har skett enligt samma ersättningsnivåer som övriga partiers partistöd beräknades inför beslutet som togs inför år 2026.

Ekonomi och effektivitet

Partistödet för 2026 bestod av ett grundstöd, som uppgick till 11 625 kr per parti och år, samt ett mandatstöd, som uppgick till 30 830 kr per mandat och år.

Partistödet för 2027 och framåt består av ett grundstöd, som uppgår till 14 000 kr per parti och år, samt ett mandatstöd, som uppgår till 34 908 kr per mandat och år.

Beslutsunderlag

Begäran om partistöd med granskningsintyg från samtliga partier 2026
Partistöd 2026 och 2027 – beräkning

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktiges sekreterare
Ekonomiavdelningen

§ 119 Taxa för sotning och brandskyddskontroll

Diarienummer: KS 2026/1005

Slutlig beslutsinstans

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande:

1. Att med stöd av 3 kap 6 § LSO anta taxor för sotning och brandskyddskontroll för respektive medlemskommun i enlighet med bilaga
2. Att taxorna enligt beslutspunkt 1-3 gäller från och med 2027 med justering som sker enligt punkt 3.
3. Att Räddningstjänsten Höga Kusten - Ådalen för varje avgiftsår ska justera taxorna enligt beslutspunkt 1-3 enligt Sveriges kommuner och regioners (SKR) *Prisindex för kommunal verksamhet* (PKV). Vid justeringen ska det PKV som publiceras vid SKR:s skatteprognos i oktober månad användas. Justeringen ska göras med det index som gäller för det avgiftsår som justeringen avser.

Ärendet

I ett prejudicerande beslut från Högsta Förvaltningsdomstolen den 12 december 2013 slår domstolen fast att beslut, när det gäller taxor för verksamhet som grundar sig på bemyndigande till en kommun i lag eller förordning, inte kan delegeras från kommun till kommunalförbund. Detta medför att HKÅ:s medlemskommuner måste fatta beslut om de taxor som HKÅ ska tillämpa i sin verksamhet. För att på ett likställt sätt kunna ta ut avgifter för hela räddningstjänstförbundet är det av yttersta vikt att samtliga medlemskommuner var för sig fattar likalydande beslut.

Taxor för sotning (rengöring) och brandskyddskontroll har tidigare räknats upp årligen med ett särskilt sotningsindex som tas fram av SKR. Rekommendationen är nu från SKR att kommunerna bör gå över till att använda *Prisindex för kommunal verksamhet* (PKV) för den årliga uppräkningen av dessa tjänster.

Sotning (rengöring) och brandskyddskontroll

HKÅ ansvarar enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) för sotning (rengöring) och brandskyddskontroll och har rätt att ta ut avgifter

för denna verksamhet. Detta görs genom dels en sotningstaxa dels en taxa för brandskyddskontroll. Utförande av sotning och brandskyddskontroll är idag utlagd på privata företag.

Indexuppräkning

För att avgifterna i taxan ska följa kommunernas kostnadsutveckling ska dessa indexuppräknas en gång per år. Detta kan göras utan nytt beslut i respektive kommunfullmäktige om taxebeslutet omfattar detta, vilket förenklar den administrativa handläggningen i respektive medlemskommun. Nya beslut hos medlemmarnas kommunfullmäktige behöver enbart fattas vid förändringar av taxan. Taxorna föreslås gälla från 2027 och framåt.

Taxorna för sotning och brandskyddskontroll har hittills räknats upp årligen med ett särskilt *Sotningsindex*, som inkluderar kostnads- och löneökningar och tas fram av SKR tillsammans med Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund varje år. Dessa parter rekommenderar nu kommunerna att byta till *Prisindex för kommunal verksamhet* (PKV) för uppräkning av taxan årligen. SKR rekommenderar användning av detta index för att justera kostnaden en gång per år. Prisindexet används även i SKR:s egna beräkningar och beskrivningar av sektorns kostnadsutveckling. Vid justeringen ska det PKV som publiceras vid SKR:s skatteprognos i oktober månad tillämpas. Justeringen ska göras med det index som gäller för det avgiftsår som justeringen avser.

Kramforsbon

Beslutet säkerställer att avgifterna för sotning och brandskyddskontroll hålls på en skälig och förutsägbar nivå i takt med den allmänna kostnadsutvecklingen. Genom likalydande taxor i hela räddningsförbundet garanteras dessutom att alla invånare behandlas likvärdigt oavsett medlemskommun.

Medarbetare

Ärendet har ingen direkt påverkan på kommunens egna medarbetare då tjänsterna utförs av privata företag. Den automatiska indexeringen förenklar dock den administrativa hanteringen för räddningsförbundet och medlemskommunerna vid den årliga prisjusteringen.

Ekonomi och effektivitet

Övergången till Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) säkerställer en långsiktigt stabil och ändamålsenlig kostnadstäckning för verksamheten i linje med sektorns reella prisutveckling. Beslutet uppfyller lagkravet om individuella kommunbeslut samtidigt som en automatisk årlig indexering

eliminerar merarbete och effektiviserar den administrativa hanteringen för samtliga medlemskommuner.

Samråd

Samråd har förts med Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen.

Beslutsunderlag

Taxa för sotning och brandskyddskontroll i respektive medlemskommun

Beslutet skickas till

Räddningstjänsten Höga Kusten Ådalen

§ 120 Avgiftsfria arbetsresor till och från daglig verksamhet

Diarienummer: KS 2026/1013

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen väljer att inte yttra sig i ärendet och överlämnar därmed ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Ärendet

Beredning av ärenden och kommunstyrelsens roll:

Kommunallagen (kap 5) reglerar hur ärenden som kommunfullmäktige beslutar om ska beredas.

26 § Innan ett ärende avgörs av fullmäktige, ska det ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning.

28 § Styrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning. Styrelsen ska lägga fram förslag till beslut i ett ärende, om inte någon annan nämnd eller en fullmäktigeberedning har gjort det. När det gäller det aktuella beslutet om Avgiftsfria arbetsresor till och från daglig verksamhet innebär kommunallagen att kommunstyrelsen har rätt att yttra sig men inte någon skyldighet att göra så. Välfärdsnämndens beslut går således direkt till kommunfullmäktige och ett eventuellt yttrande från kommunstyrelsen blir ett beslutsunderlag till det ärendet.

Beslutsunderlag

Beslut Välfärdsnämnden 2026-10-29 § 66

§ 121 Årsredovisning 2025 Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr

Diarienummer: KS 2026/770

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen väljer att inte yttra sig i ärendet och överlämnar därmed ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Ärendet

Beredning av ärenden och kommunstyrelsens roll:

Kommunallagen (kap 5) reglerar hur ärenden som kommunfullmäktige beslutar om ska beredas. 26 § Innan ett ärende avgörs av fullmäktige, ska det ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning.

28 § Styrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning. Styrelsen ska lägga fram förslag till beslut i ett ärende, om inte någon annan nämnd eller en fullmäktigeberedning har gjort det.

När det gäller det aktuella beslutet om årsredovisning för Partnerskap Inland Akademi Norr för 2025 innebär kommunallagen att kommunstyrelsen har rätt att yttra sig men inte någon skyldighet att göra så. Bildningsnämndens beslut går således direkt till kommunfullmäktige och ett eventuellt yttrande från kommunstyrelsen blir ett beslutsunderlag till det ärendet.

Beslutsunderlag

BN 2026/240 Protokoll från direktionsmöte 2026-02-26
BN 2026/240 Årsredovisning 2025 Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr
BN 2026/240 Revisionsberättelse Akademi Norr 2025
BN 2026-09-30 § 28 Årsredovisning 2025 Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr

§ 122 Ansvarsfrihet 2025 Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr

Diarienummer: KS 2026/771

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen väljer att inte yttra sig i ärendet och överlämnar därmed ärendet till kommunfullmäktige för beslut.

Ärendet

Beredning av ärenden och kommunstyrelsens roll:

Kommunallagen (kap 5) reglerar hur ärenden som kommunfullmäktige beslutar om ska beredas. 26 § Innan ett ärende avgörs av fullmäktige, ska det ha beretts antingen av en nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör eller av en fullmäktigeberedning.

28 § Styrelsen ska alltid ges tillfälle att yttra sig i ett ärende som har beretts av en annan nämnd eller av en fullmäktigeberedning. Styrelsen ska lägga fram förslag till beslut i ett ärende, om inte någon annan nämnd eller en fullmäktigeberedning har gjort det.

När det gäller det aktuella beslutet om ansvarsfrihet för Partnerskap Inland Akademi Norr för 2025 innebär kommunallagen att kommunstyrelsen har rätt att yttra sig men inte någon skyldighet att göra så. Bildningsnämndens beslut går således direkt till kommunfullmäktige och ett eventuellt yttrande från kommunstyrelsen blir ett beslutsunderlag till det ärendet.

Beslutsunderlag

BN 2026/240 Protokoll från direktionsmöte 2026-02-26
BN 2026/240 Årsredovisning 2025 Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr
BN 2026/240 Revisionsberättelse Akademi Norr 2025
BN 2026-09-30 § 28 Årsredovisning 2025 Kommunalförbundet Partnerskap Inland Akademi Norr

§ 123 Uppdrag om revidering av kommunhuskoncernens ägardirektiv

Diarienummer: KS 2026/1024

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

1. Uppdra till kommundirektören att ta fram ett förslag till reviderade ägardirektiv för bolagen ingående i kommunhuskoncernen.
2. Beslut om de reviderade ägardirektiven ska tas av kommunfullmäktige senast i april 2027.

Ärendet

Kommunen utövar sin ägarstyrning över de kommunala bolagen i kommunhuskoncernen genom så kallade ägardirektiv. De övergripande ägardirektiven för bolagen ingående i kommunhuskoncernen reviderades senast under 2024. Det har skett förändringar i de kommunala bolagens verksamhet, vilket innebär att det finns behov om att revidera och tydliggöra ägardirektiven ytterligare. Därför föreslås kommundirektören att få i uppdrag att lämna förslag på reviderade ägardirektiv. För att ägardirektiven ska kunna hanteras på respektive bolagsstämma under 2027 behöver kommunfullmäktige ta beslut om ägardirektivens senast i april 2027.

Kramforsbon

Beslutet påverkar inte Kramforsbon.

Medarbetare

Beslutet påverkar inte medarbetarna i stort, men revideringen av ägardirektiven kommer involvera ett fåtal av förvaltningens medarbetare.

Ekonomi och effektivitet

Beslutet påverkar inte ekonomin.

Samråd

Samråd har förts inom kommunledningsförvaltningen.

Beslutsunderlag

Inget övrigt beslutsunderlag.

Beslutet skickas till

Kommundirektören
Ekonomichefen
VD Krambo och Kramfast AB
VD Kramfors Mediateknik AB

§ 124 Beslutsattestanter och ersättare för kommunstyrelsen och kommunfullmäktige från 2027-01-01

Diarienummer: KS 2026/1034

Slutlig beslutsinstans

Kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag till nästa instans

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande:

1. För kommunfullmäktige, ansvar 6401, utses kommunfullmäktiges ordförande till attestant med kommunfullmäktiges vice ordförande och kommundirektör som ersättare.
2. För revisionsnämndens ordförande, för kostnader som uppkommit i uppdrag/tjänst, attesterar kommunfullmäktiges ordförande.
3. Beslutet gäller från och med 2027-01-01.

Kommunstyrelsens beslut

1. För kommunstyrelsen, ansvar 6402, utses kommunstyrelsens ordförande till attestant med kommunstyrelsens vice ordförande och kommundirektör som ersättare.
2. Till ersättande attestant för kommundirektören, ansvar 6010, utses kommunstyrelsens ordförande och kommunstyrelsens vice ordförande.
3. Beslutet gäller från och med 2027-01-01

Ärendet

Kommunstyrelsen har i sin delegationsordning givit kommundirektören rätten att utse beslutsattestanter och ersättare för kommunstyrelsens förvaltning. På ovan angivna ansvar behöver beslut tas av kommunfullmäktige respektive kommunstyrelsen eftersom kommundirektören inte kan besluta för de förtroendevalda i delegationsordningen.

Tidigare har kommunstyrelsens ordförande attesterat för de kostnader som rört direkt rört ordförande i revisionsnämnden. Den attesträtten föreslås nu att tilldelas kommunfullmäktiges ordförande.

Kramforsbon
Beslutet påverkar inte Kramforsbon.

Medarbetare
Beslutet påverkar inte medarbetarna.

Ekonomi och effektivitet
Beslutet påverkar inte ekonomin.

Samråd
Inget samråd har förts.

Beslutsunderlag
Inget övrigt beslutsunderlag.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktiges ordförande
Kommunstyrelsens ordförande

Kommunstyrelsens vice ordförande

Kommundirektör

Ekonomiavdelningen

Revisionen

§ 125 Delegationsbeslut kommunstyrelsen 2026

Diarienummer: KS 2026/9

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Notera delegationsbesluten till protokollet.

Ärendet

1. Beslut om kulturarrangemangsbidrag till Musikskoj med Markus Molin, Styrnäs Kulturförening.pdf
2. Beslut om kulturarrangemangsbidrag till Styrnäs Kulturförening.pdf
3. Beslut om parkeringstillstånd, 881.pdf
4. Beslut om parkeringstillstånd, 896.pdf
5. Beslut om parkeringstillstånd, 917.pdf
6. Beslut om parkeringstillstånd, 952.pdf
7. Beslut om transporttillstånd, Docstavarvet.pdf
8. Bilaga till delegationsordning 23 oktober 2026.pdf
9. Delegationsbeslut Rivning och igenfyllning av branddammen i Häggvik.docx
10. MOB delegationsbeslut 25 september till 9 november 2026.docx
11. Remissvar av promemorian Effektiva vägtransporter, L12026_01245.pdf

§ 126 Delgivning 2026 kommunstyrelsen

Diarienummer: KS 2026/10

Slutlig beslutsinstans

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens beslut

Notera delgivningarna till protokollet.

Ärendet

1. 2026-10-07_RUN_bilaga18.pdf
2. 2026-10-07_RUN_bilaga19.pdf
3. Bedömning avseende upphandlingsskyldighet för restaurangverksamhet vid Höga Kusten Airport.docx
4. Beslut - Återrapportering av dialog med länets kommuner om skatteväxling av den regionala kollektivtrafiken i Västernorrlands län.pdf
5. Bilaga - bolagens delårsuppföljningar per 2026-08-31.pdf
6. Bilaga - nämndernas delårsuppföljningar per 2026-08-31.pdf
7. Bilaga - uppföljning nyckeltal delårsrapport per 2026-08-31.pdf
8. Bildningsnämnden 2026-09-30 § 34.docx
9. Delårsbokslut för koncernen, 2026-08-31.pdf
10. Delårsbokslut för moderbolaget, 2026-08-31.pdf
11. Delårsrapport per 2026-08-31 Kramfors kommun.docx
12. Delårsrapport -T2-2026-Personalnyckeltal-Bildningsförvaltningen.pdf
13. Delårsuppföljning per 2026-08-31 bildningsnämnden till politisk beredning.docx
14. Delårsuppföljning per 2026-08-31.docx
15. Kommunfullmäktige 2026-10-26 KF § 78.docx
16. Kommunstyrelsen 2026-10-13 KS § 91.docx
17. Kommunstyrelsen 2026-10-13 KS § 95.docx

18. Kommunstyrelsens arbetsutskott 2026-06-24 (extra KSAU) KSAU § 13.docx
19. Kommunstyrelsens arbetsutskottBeredning 2026-11-03 KSAU § 14.docx
20. Protokoll Produktionsnämnden 2026-09-23 signerat.pdf
21. Protokoll styrelsemöte BizMaker AB nr.3 2026-09-22.pdf
22. Protokoll_BizMaker_ideella föreningen_nr.3_2026-09-23.pdf
23. Rapport granskning av särskilt stöd bildningsnämnden.pdf
24. Revisionsrapport - granskning av särskilt stöd bildningsnämnden.pdf
25. Styrelsen Höga Kusten Airport AB 2026-10-28 § 18.docx
26. Styrelsen Kramfors Kommunhus AB 2026-10-09 § 22.docx

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Malin Elisabeth Svanholm
Datum: 2026-11-22 20:36
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
32E709ECAAC13D44125416448A8210515D4A98929B120E8B792506AD76148CAE

Namn: Ida Kristina Stafrin
Datum: 2026-11-22 21:24
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
32E709ECAAC13D44125416448A8210515D4A98929B120E8B792506AD76148CAE

Namn: Henrik Ericson
Datum: 2026-11-22 20:24
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
32E709ECAAC13D44125416448A8210515D4A98929B120E8B792506AD76148CAE